

Брюксел, 16 май 2025 г.
(OR. en)

8983/25

Междуетноститутуционално досие:
2025/0236 (COD)

SIMPL 29
ANTICI 34
AGRI 194
AGRIFIN 46
AGRIORG 55
AGRISTR 18
AGRILEG 78
FIN 521
CODEC 603

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 15 май 2025 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2025) 236 final

Относно: Предложение за
РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
за изменение на Регламент (ЕС) 2021/2115 по отношение на
системата на предварителни условия, видовете интервенции под
формата на директно плащане, видовете интервенции в
определени сектори и за развитие на селските райони и годишните
доклади за качеството на изпълнението, и на
Регламент (ЕС) 2021/2116 по отношение на управлението на
данните и на оперативната съвместимост, спирането на плащания
във връзка с годишното уравниване с оглед на качеството на
изпълнението и контрола и санкциите

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2025) 236 final.

Приложение: COM(2025) 236 final

Брюксел, 14.5.2025 г.
COM(2025) 236 final

2025/0236 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2021/2115 по отношение на системата на предварителни условия, видовете интервенции под формата на директно плащане, видовете интервенции в определени сектори и за развитие на селските райони и годишните доклади за качеството на изпълнението, и на Регламент (ЕС) 2021/2116 по отношение на управлението на данните и на оперативната съвместимост, спирането на плащания във връзка с годишното уравнивяване с оглед на качеството на изпълнението и контрола и санкциите

{SWD(2025) 236 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Общ контекст на предложението

В политическите насоки на председателя Фон дер Лайен за Комисията през периода 2024—2029 г.¹ е определен план за устойчив просперитет. В плана се изтъква необходимостта от повишаване на конкурентоспособността, за да се отключат възможностите, да се стимулират иновациите и да се подкрепи растежът в Европейския съюз (ЕС).

В доклада на Марио Драги „Бъдещето на европейската конкурентоспособност“² се посочва свързаната скъпоструваща регулаторна тежест, която засяга по-специално МСП чрез прекомерни задължения за докладване, недостиг на инвестиции и неблагоприятни условия за привличане на частни инвестиции. В доклада се призовава за координирани усилия, било чрез по-малки, кумулативни стъпки, смели действия на равнище ЕС или повече субсидиарност, за да се намали тази скъпоструваща регулаторна тежест.

Превръщайки препоръките от доклада в стратегическа пътна карта, в компаса³ за конкурентоспособността Комисията очертава пет хоризонтални способстващи фактора, които обхващат всички политики и сектори. Сред тях са системните усилия за опростяване, които да доведат до рационализиране на регулаторната тежест, включително това процедурите за достъп до фондовете на ЕС да станат по-опростени, по-експедитивни и по-облекчени. В компаса се акцентира върху тесните връзки с цифровизацията за по-добро управление на данните и свеждане до минимум на разходите за привеждане в съответствие и на административните разходи.

В съобщението за опростена и по-експедитивна Европа⁴ се предлага нов начин на работа между институциите на ЕС, държавите членки и заинтересованите страни в дух на партньорство и сътрудничество, за да се опростят правилата на ЕС, да се намали регулаторната тежест и да се подобри начинът на изготвяне и прилагане на правилата. В съобщението се поставя целта до края на 2029 г. административната тежест, произтичаща от правилата на ЕС, да бъде намалена с поне 25 % за всички дружества и с 35 % за МСП.

Както изтъква Комисията в европейската стратегия за Съюз на подготвеност⁵ от 26 март 2025 г., пандемията от COVID-19 и неотдавнашните геополитически събития показаха, че

¹ [Изборът на Европа — Политически насоки за следващата Европейска комисия \(2024—2029 г.\)](#)

² [Драги, М. „Бъдещето на европейската конкурентоспособност“ \(The future of European competitiveness\), септември 2024 г.](#)

³ [Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите \(COM\(2025\) 30 final\): Компас за конкурентоспособността на ЕС.](#)

⁴ [Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите \(COM\(2025\) 47 final\): „Една опростена и по-експедитивна Европа: Съобщение относно изпълнението и опростяването“.](#)

⁵ [Съвместно съобщение до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно европейската стратегия за Съюз на подготвеност, 26.3.2025 г. \(JOIN\(2025\) 130 final\).](#)

икономиката на Съюза и неговото общество като цяло могат да бъдат дълбоко засегнати от големи критични събития, като например въоръжени конфликти или хибридни заплахи, и че е необходимо да се гарантира готовност за предотвратяване и реагиране на такива заплахи. По-специално Комисията съзнава сериозните предизвикателства, които може да възникнат за земеделските стопани, работещи в даден район, вследствие на въоръжен конфликт на територията на държава членка или сериозен саботаж срещу инфраструктурата, например водоснабдяването. В тази връзка Комисията припомня, че както е разяснено в съобщението относно понятията за непреодолима сила и извънредни обстоятелства в Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика от 30 май 2024 г.⁶, понятието за непреодолима сила може да обхваща и ситуации, които не са изрично упоменати в член 3 от посочения регламент, като например въоръжен конфликт или саботаж срещу инфраструктура на територията на държава членка, при условие че са изпълнени съответните условия. Следователно непреодолимата сила може да е основание за освобождаване на земеделските стопани, работещи в района, засегнат от тези събития, от правните последици, които съгласно приложимите правила обикновено възникват от неспазването на техните задължения.

Тясното взаимодействие и диалогът между институциите на ЕС, земеделските стопани и други заинтересовани страни в областта на хранително-вкусовата промишленост на всички равнища са основен принцип на визията за селското стопанство и храните⁶. Във визията е призната съществената роля на земеделските стопани в обществото, поради което тя е и насочена към повишаване на конкурентоспособността и привлекателността на хранително-вкусовата промишленост. Въз основа на стратегическия диалог за бъдещето на селското стопанство на ЕС⁷ в нея са очертани условията, необходими секторът да може да процъфтява и да носи многобройните си ползи за обществото — сега и през 2040 г. Опростяването, научните изследвания, иновациите и цифровизацията са определени като ключови области за постигането на тези цели.

Във визията се подчертава, че „земеделските стопани следва да бъдат предприемачи и доставчици, без да понасят ненужна бюрократична или регулаторна тежест“, за да се стимулират иновациите и устойчивостта в селскостопанските практики. Тази визия, както и многообразието на сектора, налагат прилагането на индивидуални подходи вместо на универсални решения, успоредно с проверки на действителното положение по отношение на законодателството на ЕС и опростяване, улеснявано от новите технологии като автоматизираното докладване, за да се намали административната тежест. Също толкова важно е да се постигне правилен баланс между политиките, основани на регулиране и тези, основани на стимулиране. Във визията се признават специфичните нужди на по-малките земеделски стопанства, като се подчертава необходимостта от минимална административна тежест и по-лесни начини за достъп до подпомагане от общата селскостопанска политика (ОСП). Тези и някои други земеделски стопанства често са в неравностойно положение по отношение на достъпа до финансиране и използването на това финансиране, което ограничава способността им да инвестират, да въвеждат иновации и да се развиват.

В периода 2023—2027 г. земеделските стопани се подпомагат по линия на ОСП чрез националните стратегически планове по ОСП („планове по ОСП“ или „плановите“), разработени от държавите членки съгласно обща рамка на ЕС за справяне с икономическите,

⁶ [30.05.2024 г. COM\(2024\) 225 final EUR-Lex](#)

екологичните и социалните предизвикателства. Чрез този подход се засилва субсидиарността в управлението на ОСП, както и насочеността на политиката към ефективността, като се създават условия за интегрирани и по-целенасочени отговори на предизвикателствата пред селското стопанство на територията на всички държави членки. Съгласно този подход държавите членки имат важна роля за поддържането на ограничена и пропорционална административна тежест за земеделските стопани.

След одобряването им през 2022 г. 28-те плана по ОСП се прилагат от 2023 г. насам, като чрез тях се предоставя директно подпомагане на доходите на земеделските стопани, финансиране на екологични схеми, помощ за инвестиции, иновации, специфични нужди на определени селскостопански сектори, както и за развитие на селските райони. Плановете съдържат подробно описание на набор от изисквания, интервенции и целеви стойности за 10 специфични цели на ОСП, напредъкът по които се измерва с общи показатели. Плановете имат важна роля за поддържане на доходите на земеделските стопани, като същевременно се улеснява преходът на селското стопанство в ЕС към модел на устойчиво земеделие, с което се гарантира продоволствената сигурност и жизнеспособността на селските райони.

ОСП се подкрепя от добре установена рамка за получаване и разглеждане на мненията на заинтересованите страни чрез експертни групи и групи за граждански диалог на различни форуми — хоризонтални, тематични и секторни. Мрежата по ОСП обединява организации на земеделски стопани и други организации, администрации, изследователи, предприемачи и други практикуващи специалисти за обмен на знания и информация, като по този начин се насърчава взаимното обучение и споделянето на добри практики. Чрез рамката за управление на плановете по ОСП, включително мониторинговите комитети, се предоставят възможности за участие на заинтересованите страни на равнище държави членки.

Специфичен контекст и цели

Първата година от изпълнението на плановете съвпадна с началото на агресивната война на Русия срещу Украйна, която впоследствие засегна в значителна степен пазарите и промени по-широкия контекст на селскостопанската политика на ЕС. В същото време природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или други катастрофални събития имаха значителни последици за производството на много земеделски стопани в целия ЕС.

След масовите протести на земеделски производители в началото на 2024 г. и обсъжданията в Европейския съвет относно предизвикателствата пред селскостопанския сектор, и като взе предвид информацията от институциите на ЕС и заинтересованите страни относно първата година от прилагането на плановете по ОСП, Комисията предложи набор от целенасочени корекции на правната уредба на ОСП⁷. Целта на тези корекции беше да се постигне по-добро съответствие на правната уредба на ЕС с действителността в стопанствата, да се подобри администрирането на плановете от страна на държавите членки и да се намали тежестта на контрола върху земеделските стопани.

Дебатът относно опростяването на ОСП продължи през 2025 г., като се използваха изводите от 2024 г. — втората година от прилагането на плановете. Министрите на земеделието на ЕС се събраха на 27 януари 2025 г. и призоваха за още по-голямо опростяване. Тези призови като цяло разкриха необходимостта от повишаване на конкурентоспособността на

⁷ [Регламент \(ЕС\) 2024/1468 - BG - EUR-Lex](#)

земеделските стопанства в ЕС, намаляване на тежестта както за земеделските стопани, така и за публичните администрации и по-ефективно разпределение на ограничените ресурси, за да се отговори на променящите се изисквания. Те показаха също така, че някои възможности, произтичащи от ОСП, остават недостатъчно използвани поради сложността, с която е свързано изпълнението и управлението. Освен това невинаги се вземат предвид специфичните условия, практики и нужди на определени групи земеделски стопани, което може да доведе до дублиране на задълженията.

С предложените корекции в законодателството за ОСП Комисията цели да подобри прилагането му, като осигури бърз и солиден отговор на установените проблеми и на новите предизвикателства. С този отговор следва да се увеличи гъвкавостта на държавите членки и да се намали тежестта за земеделските стопани, така че те да се възползват от всички възможности по ОСП, като същевременно се запази ролята на ОСП за подкрепа на прехода на европейското селско стопанство.

Във визията за селското стопанство и храните са очертани ключови области от действащото законодателство в областта на селското стопанство, които трябва да бъдат коригирани (докато други въпроси с по-дълъг хоризонт са оставени за обсъждане в контекста на ОСП след 2027 г.). В настоящото предложение е предвидено следното:

- опростяване и рационализиране на изискванията на равнище земеделско стопанство с цел по-добро адаптиране към различни ситуации и видове земеделски практики. Това ще бъде постигнато например чрез адаптиране на рамката на предварителните условия по ОСП към практиките, прилагани от стопаните в биологичното земеделие, разрешаване на плащания за брой селскостопански животни и пчелни кошери по ангажменти за агроекология и климат и екосхеми, като се вземе предвид по-специално биологичното земеделие, осигуряване на по-голяма гъвкавост при прилагането на стандарти 1, 2 и 4 за ДЗЕС, като същевременно се запази приносът им за постигане на техните цели, и въвеждане на възможност за бързо изплащане на подпомагане в случай на криза чрез увеличаване на гъвкавостта на управлението на риска за определени земеделски култури и видове земеделски стопани;
- рационализиране на подпомагането за по-малките и средните земеделски стопанства чрез насърчаване на държавите членки и земеделските стопани да се възползват в по-голяма степен от опростените плащания. Това ще бъде постигнато например чрез увеличаване на годишния лимит на еднократните плащания за дребните земеделски стопани или чрез подпомагане на развитието на тяхната стопанска дейност;
- повишаване на конкурентоспособността. освен чрез общото опростяване, това ще бъде постигнато и чрез опростяване на правилата за финансовите инструменти, предоставяне на възможности за прилагане на метода на стандартните разходи за инвестициите и разширяване на финансова помощ за сектора на плодовете и зеленчуците;
- предоставяне на повече гъвкавост на държавите членки при управлението на стратегическите планове по ОСП. Това ще бъде постигнато например чрез премахване на задължението за преразглеждане на плановите по ОСП вследствие на промени в някои правни актове на ЕС, преустановяване на механизма за годишно уравниване с оглед на качеството на изпълнението, опростяване на оценката на качеството на интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), предоставяне на повече гъвкавост по отношение на методиката за контрол на

предварителните условия, по-тясно уеднаквяване на правилата за изменения, приложими за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и тези, приложими Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и ограничаване на изискването за одобряване от Комисията само до измененията, които са от стратегически характер, както и чрез удължаване на сроковете за годишния преглед на качеството на изпълнението.

Усилията за опростено прилагане на законодателството няма да се ограничат до стратегическите планове по ОСП.

Необходимо е да се подчертае и решаващата роля на държавите членки за осигуряването на значимо опростяване въз основа на предложението. Държавите членки следва също така да се възползват от усилията на Комисията за предоставяне на по-широк избор от способности за постигане на целите на нейната политика, така че земеделските стопани да се извлекат максимални ползи от целите за опростяване, заложи в предложението.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложените изменения са в съответствие с общата философия на действащите понастоящем основни актове за ОСП, а именно регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116. Следователно предложението е съгласувано със съществуващата политика.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

С предложението се въвеждат корекции в редица разпоредби на действащите понастоящем регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116, за които е прието, че са в съответствие с други политики на ЕС, и се добавят нови разпоредби, които са съгласувани с общата философия на съществуващите основни актове за ОСП. Следователно предложението е съгласувано с други политики на ЕС, тъй като с него не се въвеждат принципно нови елементи в съществуващите политики.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание е член 43, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), тъй като с предложението се предвиждат изменения както на Регламент (ЕС) 2021/2115, така и на Регламент (ЕС) 2021/2116.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

В ДФЕС е предвидено, че компетентността за определяне на селскостопанската политика на ЕС е разпределена между ЕС и държавите членки. ЕС упражнява своята компетентност чрез приемане на различни законодателни актове за определяне и изпълнение на ОСП на ЕС, както е предвидено в членове 38—44 от ДФЕС. Регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 са част от законодателната уредба на ЕС за ОСП. За да се облекчат някои трудности, да се осигури опростяване и да се намали административната тежест, е необходимо тези регламенти да бъдат изменени, а това може да стане само на равнище ЕС.

- **Пропорционалност**

С предложението съществуващите регламенти се изменят само до степента, която е строго необходима за постигане на горепосочените цели. С него се намалява административната тежест за държавите членки и земеделските стопани и се добавят нови елементи само до степента, която е строго необходима за привеждане на съществуващите регламенти в съответствие с горепосочените цели.

- **Избор на инструмент**

Тъй като първоначалните законодателни актове са регламенти на Европейския парламент и на Съвета, измененията трябва също да бъдат въведени чрез регламент на Европейския парламент и на Съвета посредством обикновената законодателна процедура.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки и проверки за пригодност на съществуващото законодателство**

Не е приложимо.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предложението е в отговор на очакванията на селскостопанската общност и на многократните призови на Съвета и на държавите членки за възможно най-бързо справяне с административната тежест и препятствията в законодателната уредба на ОСП.

При изготвянето на настоящото предложение Комисията разгледа становищата от националните администрации, комисията на Европейския парламент по земеделие и развитие на селските райони (COMAGRI) и представители на земеделските стопани, които бяха представени през 2024 г. и наброяваха повече от 500 отделни предложения. Тя разгледа и над 400 предложения от държавите членки, предоставени след разискванията в Съвета по селско стопанство и рибарство (AGRIFISH) на 27 януари 2025 г. Тези предложения обхващаха широк кръг от въпроси в областта на политиката, изпълнението, организацията и икономиката, свързани както със законодателството за ОСП, така и с друго законодателство.

Комисията разгледа също така информацията, получена след обсъжданията на изпълнението на стратегическите планове по ОСП в експертните групи на Комисията и в мрежата по ОСП, както и спонтанния принос на различни групи заинтересовани страни, включително организации на земеделски стопани и неправителствени организации в областта на околната среда.

На 24 март 2025 г. беше свикано заседание на групата за граждански диалог относно стратегическите планове по ОСП и хоризонталните въпроси, на което да се обсъдят възможните мерки за опростяване. На това заседание участниците споделиха идеи за опростяване на законодателството за ОСП и в по-общ план на законодателството на ЕС в области от значение за земеделските стопани. Те също така споделиха идеи относно

адекватността и важността на избраните на национално равнище способности за опростяване на рамковата уредба на ОСП за земеделските стопани и други бенефициери. На тези срещи, както и в няколко писма до Комисията, някои заинтересовани страни подчертаха необходимостта да не се допуска опростяване по начин, който би навредил на целите на политиката в областта на околната среда или справедливите условия на труд. Някои участници изтъкнаха също така важността на правната сигурност за земеделските стопани.

Тематичната група по опростяване към мрежата на ЕС по ОСП се събра на 2 април 2025 г. за обмен на мнения относно предизвикателствата при изпълнението, които може да бъдат преодоляни чрез опростяване, и за събиране на примери за вече предприети действия на равнище държави членки, които биха могли да бъдат възпроизведени като добри практики в областта на прилагането, мониторинга, докладването и контрола по ОСП.

Допълнителни данни бяха събрани от проучване сред земеделските стопани през 2024 г., в което бяха получени близо 27 000 отзива относно опита с кандидатстването за подпомагане по ОСП, свързаните с това задължения и начина, по който те се възприемат. Данните от това проучване и последващите подробни интервюта с извадка от респондентите, както и от проучвания и интервюта с други бенефициери и заинтересовани страни по ОСП на равнище ЕС и държави членки, послужиха за основа на изследване относно опростяването и административната тежест за земеделските стопани и други бенефициери по ОСП.

- **Събиране и използване на експертни становища**

В предложението са взети предвид констатациите и резултатите от външното изследване относно опростяването и административната тежест за земеделските стопани и други бенефициери по ОСП, проведено през 2024—2025 г.⁸ В изследването са събрани и анализирани мненията на бенефициери и изпълнители на консултантски услуги относно основните източници на административна тежест и трудности във връзка със спазването на изискванията, свързани с изпълнението на ОСП в периода 2023—2027 г.; оценена е тежестта за бенефициерите и е установена тежестта, произтичаща от законодателството за ОСП на равнище ЕС, както и тежестта, свързана с избраните от държавите членки способности за изпълнение и евентуалното прекомерно регулиране; направени са заключения относно най-важните действия/области за опростяване от гледна точка на бенефициерите на подкрепата по ОСП.

- **Оценка на въздействието**

Предвид спешната необходимост да се предложат мерки за справяне с установените проблеми не беше възможно да се изготви пълна оценка на въздействието. Въпреки това настоящото предложение се придружава от работен документ на службите на Комисията, в който е оценено намаляването на административните разходи.

Пакетът насочва ОСП по траекторията, очертана във визията за селското стопанство и храните, като се създават условия за балансиран преход към подобрени селскостопански практики и се подкрепят възможностите за развитие на стопанската дейност на земеделските стопани и особено на младите земеделски стопани. С него се предлага значително повече гъвкавост както за държавите членки, така и за земеделските стопани и се създават условия

⁸ Европейска комисия, Генерална дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“ (2025 г.): Изследване относно опростяването и административната тежест за земеделските стопани и други бенефициери по ОСП, вж. <https://eu-cap-network.ec.europa.eu/publications/study-simplification-and-administrative-burden-farmers-and-other-beneficiaries-under>

за по-широко използване на възможностите, предоставяни от правната уредба на ОСП. Освен това в предложените изменения се признава, че стимулирането на земеделските стопани може да е по-ефективно от налагането на промени чрез задължителни изисквания, като по този начин се осигурява по-висока степен на приемане и спазване на подобренията по отношение на устойчивостта. В предложението за опростяване са запазени всички основни компоненти на екологосъобразната архитектура на ОСП, включително всички стандарти за ДЗЕС и инструментите за подпомагане по ОСП, които и занапред ще се разработват така, че да се надхвърлят задължителните стандарти.

Оценката като цяло показва, че пакетът предлага възможности за значително намаляване на свързаната с ОСП тежест, особено за земеделските стопани. Степента на намаляване на разходите и постигане на ползите, както и тяхното разпределение, обаче ще зависи до голяма степен от способите, избрани от държавите членки. Ролята на държавите членки за оползотворяване на новите възможности и за постигане на осезаемо опростяване за земеделските стопани е ключова.

- **Пригодност и опростяване на регулаторната рамка**

Предложението е специално разработено така, че да се създадат условия за значително опростяване на правната уредба на ЕС за ОСП и да се намали административната тежест за земеделските стопани и националните администрации.

- **Основни права**

В предложението са зачетени основните права и са спазени принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението ще има отражение върху бюджета поради това, че се изменя член 52, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115, с което се създават условия за увеличаване на финансовата помощ от Съюза за секторни интервенции в сектора на плодовете и зеленчуците.

Финансовата помощ от Съюза за организациите на производители на плодове и зеленчуци, одобрени от държавите членки за изпълнение на оперативни програми, ще бъде ограничена до определен процент (от 4,1 % до 5,5 % в зависимост от вида на бенефициерите и преследваните цели) от стойността на предлаганата на пазара продукция на тези организации на производители. Предложеното изменение на член 52, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115 предполага евентуално увеличаване на тези ограничения с 0,5 процентни пункта за интервенциите по линия на стратегическия план по ОСП, ако са изпълнени определени условия. В зависимост от избора на организациите на производители това може да доведе до увеличаване на разходите. Като се има предвид, че от 2026 г. всички оперативни програми ще се изпълняват по линия на стратегическия план по ОСП, и въз основа на изпълнението на сектора през финансовата 2024 г. (1,15 млрд. евро), очакваните допълнителни годишни разходи са 5,75 млн. евро (1,15 млрд. евро x 0,05). За да се възползват от възможностите за увеличение, организациите на производители ще трябва да изменят своите оперативни програми, поради което финансовото отражение засяга 2026 г. и 2027 г. Всички свързани разходи ще останат по-ниски от подтавана, определен за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ).

Освен това предложението има отражение върху бюджета, произтичащо от изменението на член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116, което отражение не може да бъде определено количествено. С предложеното изменение на тази разпоредба се изключват от финансирането по линия на селскостопанския резерв мерките за подпомагане на земеделските стопани, засегнати от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития. Предложението не води до промяна на общия размер на резерва. Тази разпоредба обаче може да доведе до намаляване на разходите от резерва, в случай че той няма да се използва за мерки срещу смущения на пазара (член 219 от Регламент (ЕС) № 1308/2013), мерки, свързани с болести по животните, вредители по растенията и загуба на потребителско доверие (член 220 от Регламент (ЕС) № 1308/2013), други мерки за разрешаване на специфични проблеми (член 221 от Регламент (ЕС) № 1308/2013) или споразумения и решения в периоди на сериозен дисбаланс на пазарите (член 222 от Регламент (ЕС) № 1308/2013) (последното зависи от приемането от Европейския парламент и Съвета и влизането в сила на съответната разпоредба в предложението на Комисията за изменение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 (COM(2024) 577 final). Тъй като не може да се предвиди предварително какви извънредни обстоятелства ще настъпят и дали тези обстоятелства ще отговарят на условията за подкрепа под формата на извънредни мерки, това отражение върху бюджета не може да бъде определено количествено. Предложеното изменение вероятно ще има отражение най-рано от 16 октомври 2025 г. (ако предложените изменения влязат в сила дотогава), т.е. през финансовата 2026 г., тъй като в резерва за 2025 г. вече са разпредели средства за секторите, засегнати от неблагоприятни климатични явления и природни бедствия⁹. Всички свързани разходи ще останат по-ниски от подтавана, определен за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ).

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценяване и докладване**

Както е посочено в член 128 от Регламент (ЕС) 2021/2115, при споделена отговорност на държавите членки и Комисията е създадена рамка за качеството на изпълнението. Рамката за качеството на изпълнението дава възможност за докладване, мониторинг и оценка на качеството на изпълнението на стратегическите планове по ОСП по време на тяхното изпълнение. Предложението води до леко видоизменение на тази рамка поради коригирането на показателите за крайния продукт в резултат на въвеждането на мерките в случай на криза. Добавено е и ново изискване за докладване от страна на държавите членки съгласно новия член 13а от Регламент (ЕС) 2021/2116.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не е приложимо (правният текст е регламент).

⁹ Регламент за изпълнение (ЕС) 2025/441 на Комисията от 6 март 2025 г. за предоставяне на спешно финансово подпомагане за селскостопанските сектори, засегнати от неблагоприятни климатични явления и природни бедствия в Испания, Хърватия, Кипър, Латвия и Унгария, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета ОВ L, 2025/441, 10.3.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/441/oj.

- **Подробно обяснение на специалните разпоредби на предложението**

Комисията предлага следните промени в двата регламента за ОСП:

Рамкови определения: Опитът от прилагането на определението за постоянно затревени площи показва, че прилагането му е трудно за земеделските системи с агрономичен сеитбооборот с дълъг цикъл, особено за борба с плевелите. Ето защо свързаната с това определение разпоредба се изменя така, че държавите членки да могат по свой избор да удължат срока за влизане в сила на определението за постоянно затревени площи за дадена затревена площ от пет на седем години.

Система на предварителни условия: Опитът от прилагането на системата на предварителни условия през 2023—2024 г. показва, че е необходимо допълнително адаптиране. Взаимовръзката между националните правила и изискванията в стандартите за ДЗЕС следва да бъде изяснена, за да се предостави по-голяма гъвкавост на държавите членки за съгласуване на различните изисквания. С оглед на изискванията на Регламент (ЕС) 2018/848¹⁰ и земеделските практики, прилагани в сектора на биологичното земеделие, следва да се счита, че земеделските стопани, сертифицирани съгласно посочения регламент, отговарят на изискванията както на стандарт 7 за ДЗЕС, така и някои други стандарти за ДЗЕС. Според неотдавнашен метаанализ на Alvarez от 2021 г.¹¹ при биологичните системи се разчита в значителна степен на практики като редуване на културите, едновременно отглеждане на две или повече култури в една площ, задържане на растителните остатъци, минимална или никаква обработка на почвата, използване на животински и растителен тор, органични отпадъци извън стопанството и елементи на биологичния контрол на вредителите като средство за поддържане на продуктивността на почвата, подхранване на растенията и контрол на вредителите. Тези практики са благоприятни както за опазването и съхраняването на почвата, така и за опазването на реките от замърсяване и повърхностен отток. Прилагането на стандарт 1 за ДЗЕС, чиято цел е да се поддържа определено съотношение на постоянно затревените площи, следва да стане по-гъвкаво, като допустимото намаление на постоянно затревените площи, при което не се изисква повторно преобразуване на земя в постоянно затревени площи, се увеличи от 5 % на 10 %, за да се вземат предвид структурните промени в земеделските стопанства, по-специално тези в животновъдния сектор. Прилагането на стандарт 4 за ДЗЕС, чиято цел е водните басейни да се опазват от замърсяване и повърхностен отток, също следва да бъде изяснено, така че да се даде възможност на държавите членки да съгласуват по-добре определението за водни басейни с определението за водни басейни, установено в националното законодателство, при условие че това определение е в съответствие с основната цел на този стандарт за ДЗЕС с оглед, наред с другото, да се избегне изключването от определението за водни басейни на по-малките водни басейни, които биха могли да пренасят замърсители надолу по течението и евентуално през границите с друга държава членка. Необходимо е също да се рационализира методът за контрол на спазването на изискванията за предварителни условия. И накрая, предвид ограничения размер на земеделските площи, управлявани от дребните земеделски стопани, които получават плащания по член 28 от Регламент (ЕС) 2021/2115 — а същевременно тези стопани представляват значителен дял от земеделските стопани в Съюза — следва да бъдат намалени административните разходи както за държавите членки, така и за дребните земеделски стопани, като те бъдат освободени от прилагането на системата на предварителни условия.

¹⁰ [Регламент \(ЕС\) 2018/848 - BG - EUR-Lex](#)

¹¹ Alvarez, R., (2021 г.) Съпоставка на продуктивността на системите за биологично и конвенционално земеделие — количествен преглед (Comparing Productivity of Organic and Conventional Farming Systems: A Quantitative Review), вж. <https://doi.org/10.1080/03650340.2021.1946040>

Директни плащания: Опитът от прилагането показва, че в много държави членки не е възприето плащането за малки земеделски стопани (член 28 от Регламент (ЕС) 2021/2115), състоящо се от еднократна сума и по-опростена процедура за кандидатстване. Поради това в предложението максималният възможен размер на еднократната сума за участващите земеделски стопани се увеличава на 2500 евро. Освен това се предлага държавите членки да имат възможност да позволят на земеделските стопани, които се възползват от еднократната сума, да кандидатстват за плащания по екосхеми.

Екосхеми и ангажименти за агроекология и климат: За да може да се покрият разходите, свързани с изпълнението на стандарт за ДЗЕС 2, чиято цел е опазването на торфищата и влажните зони и който не се променя с настоящото предложение, държавите членки следва да имат възможност да изключат този ДЗЕС от базовите параметри на екосхемите и ангажиментите за агроекология и климат. Същевременно, ако държавите членки решат, по екосхемите може да продължи да се предоставя подкрепа за управленски практики във влажните зони и торфищата, надхвърлящи практиките за тяхното опазване, като например възстановяване на влажни зони или палудикултура, за да се повиши по-специално потенциалът на тези зони за улавяне на въглерод.

Освен това, за да може да бъдат подпомагани методите на биологично земеделие за селскостопанските животни, държавите членки следва да могат да предоставят подкрепа за ангажименти, свързани с преминаването към практики и методи на биологично земеделие или поддържането на такива практики и методи, под формата на годишно плащане за животински единици. Следва също така да е възможно да се предоставя подкрепа за ангажименти за подобряване на земеделските практики, свързани с пчеларството, под формата на годишно плащане за пчелни кошери, тъй като е необходимо да се подкрепят устойчивите практики на производителите на пчелни продукти, а използването на животински единици за тази цел не е подходящо.

Секторни видове интервенции: Като се има предвид опитът на държавите членки при прилагането на секторни интервенции в сектора на плодовете и зеленчуците, следва да се разшири възможността за засилено подпомагане с цел да се укрепи позицията на земеделските стопани във веригата на доставка в тези сектори.

Опитът с **плащанията при кризи** показва, че селскостопанският резерв се използва предимно за справяне с природни бедствия и неблагоприятни климатични явления, въпреки че основната му цел е да се подпомагат земеделските стопани в случай на смущения на пазара. Ето защо се предлага използването му да се ограничи само до такива събития. Освен това, като се има предвид нарастващата честота на неблагоприятните климатични явления и причиняваните от тях значителни загуби, се предлага правилата за директните плащания и видовете интервенции за развитие на селските райони да се изменят, като се създадат два допълнителни вида плащания при кризи, които държавите членки могат да мобилизират в случай на природни бедствия и неблагоприятни климатични явления. За да се избегне непропорционално въздействие върху други интервенции, заложи в плановете по ОСП, сумите, които ще бъдат предназначени за тези интервенции, следва да бъдат ограничени до максимален процент от общия размер на годишните разпределения за директни плащания и развитие на селските райони, като плащанията не следва да водят до нарушение на търговията. С предложението от приложното поле на системата на предварителни условия и системата на предварителни условия в социалната сфера, която се прилага за плащанията на база площ или животни, се изключват новите допълнителни плащания при кризи по линия на директните плащания, тъй като тяхната цел е да се облекчи трудното положение на земеделските стопани, които понасят значителни загуби. И накрая, за да се увеличи потенциалният ефект на тези плащания, се въвеждат разпоредби, които позволят изплащането на национално финансиране.

Управление на риска: Опитът от прилагането показва недостатъчно използване на член 19 от Регламент (ЕС) 2021/2115, който позволява част от директните плащания на земеделските стопани да се използват като принос към схеми за управление на риска. Също така правилата за изчисляване на загубите за целите на интервенциите за управление на риска, подпомагани по ОСП, се оказаха недобре адаптирани за някои видове земя и категории земеделски стопани. Поради това се предлага да се изменят членове 19 и 76 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за да се подпомогне още повече възприемането на такива схеми.

Други изменения, свързани с видовете интервенции за развитие на селските райони:

- За да се съгласуват принципите на изчисляване на плащанията за специфични за района неблагоприятни аспекти, произтичащи от някои задължителни изисквания, с направените промени в стандарт 2 за ДЗЕС и правилата за изчисляване на плащанията за екосхеми и ангажименти за агроекология и климат на държавите членки следва да се предостави възможност да включват в последното изчисление неблагоприятните аспекти, произтичащи от изискванията по стандарт 2 за ДЗЕС. Освен това следва да се допуска извършването на плащания за животински единици и плащания за пчелен кошер във връзка с ангажиментите за управление в областта на агроекологията и климата.
- Следва да се насърчава развитието на стопанската дейност на малките стопанства, за да се повиши тяхната конкурентоспособност и жизнеспособност, като същевременно се запази опростеността на плащането. Ето защо се предлага да се създаде специално плащане за тази цел. Използването на опростени варианти за разходите, които имат значителен потенциал за опростяване, следва да бъде засилено чрез въвеждане на възможността за използване на опростените варианти за разходите, установени съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060, без да е необходима допълнителна обосновка.
- Що се отнася до използването на финансови инструменти, опитът от прилагането показва, че има полезни взаимодействия, които могат да бъдат използвани при прилагането и контрола за финансовите инструменти по ОСП и за другите финансови инструменти, уредени с Регламент (ЕС) 2021/1060, по-специално по отношение на одитната следа, нередностите и финансовите корекции или правилата за допустимост по отношение на данъка върху добавената стойност, които следва да бъдат съгласувани. Освен това приложимият максимален таван на брутния еквивалент на безвъзмездна помощ следва да бъде приведен в съответствие с неотдавнашното изменение на общия режим на държавна помощ съгласно член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията¹².
- Що се отнася до прехвърлянето от държавите членки на разпределените средства за ЕЗФРСР към InvestEU, необходимо е да се измени съществуващото законодателство, за да се даде възможност за пълноценно използване на новите възможности, въведени съгласно член 10а, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/523¹³.

¹² [Регламент — ЕС — 2023/2831 — BG — EU-Lex](#)

¹³ [Регламент \(ЕС\) 2021/523 - BG - EUR-Lex](#)

Изменения на стратегическия план по ОСП: Опитът показва, че измененията на стратегическите планове по ОСП съдържат множество технически и стратегически елементи, което ги прави сложни за държавите членки. За да се опростят процедурите за изменение и да се повиши тяхната ефективност, по-специално по отношение на елементите на стратегическите планове по ОСП, които нямат стратегически характер, одобрение от Комисията следва да се изисква само за стратегическите изменения на стратегическите планове по ОСП. Освен това изпълнението показва, че различните правила, приложими към интервенциите, финансирани съответно от ЕФГЗ и ЕЗФРСР, може да породят несигурност за земеделските стопани и да усложнят работата на държавите членки при предлагането на изменения на плановите по ОСП. За да се засилят полезните взаимодействия между ЕФГЗ и ЕЗФРСР, е необходимо член 86 и член 119, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2021/2115 да се изменят така, че да се даде възможност разходите да бъдат допустими за финансиране с принос от ЕФГЗ, считано от датата на влизане в сила на изменението, определена от държавата членка, която тя може да определи като датата, следваща тази на подаване на искането за изменение до Комисията. Предложението за дата на влизане в сила на измененията, свързани с ЕФГЗ, следва да бъде добавено към списъка на елементите, за които се изисква становище от мониторинговия комитет, за да се гарантира, че земеделските стопани и другите бенефициери разполагат с достатъчно време, за да вземат предвид изменението на стратегическия план по ОСП. Въведени са корекции в други разпоредби, за да се отразят измененията на член 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

Годишно уравниване с оглед на качеството на изпълнението: В светлината на опита, придобит след първото годишно уравниване с оглед на качеството на изпълнението за финансовата 2023 г., годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението следва да бъде преустановено, за да се намали административната тежест върху държавите членки. Това опростяване — като същевременно качеството на изпълнението на ОСП се гарантира чрез условията за допустимост на разходите в член 37, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/2116 и чрез двугодишния преглед на изпълнението, посочен в член 135 от Регламент (ЕС) 2021/2115 — ще доведе и до опростяване на годишния доклад за качеството на изпълнението, тъй като вече няма да е необходима информацията, изисквана единствено за целите на годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението. Възможността да се предвиди прилагане с обратна сила от финансовата 2025 г. по отношение на измененията, свързани с отпадането на годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението и със съответните изменения на член 134 от Регламент (ЕС) 2021/2115, ще зависи от конкретното съдържание и датата на влизане в сила на тези изменения, включени в настоящия регламент. Към настоящия момент не е възможно да се реши дали може да се предвиди такова прилагане с обратна сила. Осъществимостта на това прилагане с обратна сила следва да бъде обсъдена със законодателите с оглед на окончателното съдържание и датата на влизане в сила на настоящия регламент.

Годишен доклад за качеството на изпълнението и други разпоредби: Що се отнася до годишния доклад за качеството на изпълнението, опитът показва, че е необходимо да се засили връзката му с двугодишния преглед на изпълнението, като се поясни, че в годишния доклад за качеството на изпълнението следва да бъде включена обосновката за непостигането на междинните цели, изготвена за целите на двугодишния преглед на изпълнението. Сроковете за оценката на доклада също са преразгледани с оглед на придобития опит при изпълнението.

Привеждане на Регламента за стратегическите планове в съответствие с нови законодателен актове: Разпоредбите на членове 120 и 159 от Регламент (ЕС) 2021/2215

гарантират, че списъкът на законодателните актове на Съюза в приложение XIII към посочения регламент, отнасящи се до околната среда и климата, се актуализира и се взема за основа от държавите членки при преценката дали техните стратегически планове по ОСП следва да бъдат изменени. Като се има предвид, че се намираме в средата на периода на изпълнение на стратегическите планове по ОСП и че много малко са новоприетите или изменените актове, които са от значение за стратегическите планове, такива стратегически изменения биха нарушили изпълнението на стратегическите планове по ОСП. Поради това тези разпоредби следва да бъдат заличени, за да се гарантира стабилност на правната рамка на Съюза до края на програмния период.

И накрая, приложения I, II и III към Регламент (ЕС) 2021/2115 са адаптирани към горепосочените промени, като са включени нови показатели за крайния продукт за новите видове подпомагане, въведени съгласно добавените нови членове 41a и 78a от посочения регламент, списъкът с показатели за крайния продукт е съгласуван с изменението на член 75 от посочения регламент, указан е съответният параграф от Споразумението на СТО за селското стопанство за създадените нови интервенции и са въведени промени в стандарти 1 и 4 за ДЗЕС.

Данни за ОСП и управление на оперативната съвместимост: Липсата на координационна структура на равнище държави членки, както и наблюдаваните различия между държавите членки по отношение на цифровия преход, възпрепятстват ефективното постигане на оперативна съвместимост, включително на безпрепятствен обмен на данни, между информационните системи, използвани за изпълнението, мониторинга и оценката на ОСП и ползите от нея. Поради това се предлагат разпоредби, с които да се гарантира, че всяка държава членка определя един орган, който да отговаря за изготвянето и прилагането на пътна карта за постигане и поддържане на оперативна съвместимост и безпрепятствен обмен на данни.

Използване на селскостопанския резерв: В член 16 от Регламент (ЕС) 2021/2116 се определят правилата за селскостопанския резерв. Опитът от прилагането му показва, че през последните години той все по-често се използва за подпомагане на земеделските стопани, претърпели загуби вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития. Разпоредбата се изменя така, че използването на селскостопанския резерв да се съсредоточи върху първоначалното му предназначение — да смекчава последиците от смущения на пазара.

Контрол и проверки на земеделските стопани: По отношение на проверките на земеделските стопани измененията имат за цел да се облекчи тежестта на контрола и натиска върху земеделските стопани чрез въвеждане на цел за една проверка годишно, съгласно която държавите членки следва да организират проверките на място на заявленията за помощ, исканията за плащане или предварителните условия по начин, който ограничава, доколкото е възможно, извършването на множество проверки на един бенефициер за една година, освен когато обстоятелствата изискват втора проверка, за да се осигури ефективна защита на финансовите интереси на Съюза.

Опитът, придобит от оценките на качеството на системата за идентификация на земеделските парцели (СИЗП), системата за геопространствени заявления за подпомагане (ГПЗП) и системата за мониторинг на площта (СМП), показва възможността за полезни взаимодействия, които могат да бъдат използвани, като същевременно се опрости прилагането и се намали необходимостта от посещения на място. Ето защо се предлага тези системи да бъдат обединени.

Що се отнася до контрола на предварителните условия, опитът от прилагането на системата за контрол на предварителните условия показва, че някои условия са ненужно строги и създават неоправдана тежест за държавите членки, без непременно да засилват защитата на средствата на Съюза. За да се рационализира системата за контрол, изискването за годишен преглед на системата за контрол следва да отпадне, а факторите, които следва да се вземат предвид при анализа на риска, се оставят на преценката на държавите членки. Освен това малките бенефициери, които не са земеделски стопани, невинаги могат да се възползват от освобождаването от контрол на предварителните условия и от санкции, въведено с Регламент (ЕС) 2024/1468. Площите, управлявани от тези бенефициери, са ограничени, а санкциите като цяло са ниски. Като се имат предвид обхванатите площи и административната тежест, свързана с контрола и налагането на санкции във връзка с предварителните условия, следва да се предвидят разпоредби, така че малките бенефициери, различни от земеделски стопани, също да бъдат освободени от контрола на предварителните условия и от налагането на административни санкции във връзка с предварителните условия.

И накрая, членове 102 и 103 от Регламент (ЕС) 2021/2116, в които се определят правилата относно упражняването на правомощията на Комисията да приема делегирани актове и процедурата на комитет, следва да бъдат изменени, за да се вземат предвид измененията на други разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/2116, въведени с настоящото предложение.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2021/2115 по отношение на системата на предварителни условия, видовете интервенции под формата на директно плащане, видовете интервенции в определени сектори и за развитие на селските райони и годишните доклади за качеството на изпълнението, и на Регламент (ЕС) 2021/2116 по отношение на управлението на данните и на оперативната съвместимост, спирането на плащания във връзка с годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението и контрола и санкциите

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁴,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹⁵,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- 1) В своето съобщение „Компас за конкурентоспособността на ЕС“¹⁶ и в „Една опростена и по-експедитивна Европа: Съобщение относно изпълнението и опростяването“¹⁷ Комисията подчерта необходимостта от повишаване на конкурентоспособността, насърчаване на иновациите и подкрепа на растежа в целия Съюз, за което опростяването и намаляването на административната тежест са първостепенно важни способстващи фактори. Поради това е необходимо да се предприемат действия за справяне със скъпоструващата регулаторна тежест, сложността на законодателството и неговото прилагане, включително прекомерното докладване, като същевременно се обърне внимание на специфичните нужди на малките и средните субекти.

¹⁴ ОВ С, , стр. .

¹⁵ ОВ С, , стр. .

¹⁶ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Компас за конкурентоспособността на ЕС“, 29.1.2025 г. (COM(2025) 30 final).

¹⁷ „Една опростена и по-експедитивна Европа: Съобщение относно изпълнението и опростяването“, Европейска комисия 2024—2029 г., [8556fc33-48a3-4a96-94e8-8ecaceflea18 en](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/8556fc33-48a3-4a96-94e8-8ecaceflea18).

- 2) В съобщението на Комисията „Визия за селското стопанство и храните“¹⁸ се подчертава, че за да се стимулират иновациите и устойчивостта в селскостопанските практики, земеделските стопани следва да бъдат предприемачи и доставчици, без да понасят ненужна бюрократична или регулаторна тежест. Този възглед, както и многообразието на сектора, налагат прилагането на индивидуални подходи вместо на универсални решения, успоредно с проверки на действителността по отношение на законодателството на ЕС и опростяване, като се вземат предвид и ползите от цифровите технологии, например тези, които дават възможност за автоматизирано докладване. Необходим е по-добър баланс между изисквания и стимули, за да се направлява преходът към устойчивост в селското стопанство и да се насърчават иновациите. Специфичните нужди на малките стопанства, които поддържат жизнеността на селските общности чрез опазване на природата и поминъка, изискват по-пригодно и неусложнено подпомагане по линия на общата селскостопанска политика (ОСП), като се сведе до минимум административната тежест. Малките земеделски стопанства и някои други земеделски стопанства често са в неравностойно положение по отношение на достъпа до финансиране и използването на това финансиране, което ограничава способността им да инвестират, да въвеждат иновации и да се развиват.
- 3) В Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета¹⁹ се установяват правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). В Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета²⁰ се установяват правила за финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика. През 2024 г. беше приет Регламент (ЕС) 2024/1468 на Европейския парламент и на Съвета²¹ с цел по-добро приспособяване на рамката на Съюза за подпомагане по ОСП към действителността в стопанствата, подобряване на администрирането на стратегическите планове по ОСП от държавите членки и намаляване на тежестта, свързана с контрола. Комисията също така прие Делегиран регламент (ЕС) 2024/1235²² за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2022/126²³ по

¹⁸ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейски икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Визия за селското стопанство и храните. Да изградим заедно привлекателен селскостопански и агрохранителен сектор“, 19.2.2025 г., (COM(2025) 75 final).

¹⁹ Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

²⁰ Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

²¹ Регламент (ЕС) 2024/1468 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 по отношение на стандартите за добро земеделско и екологично състояние, схемите за климата, околната среда и хуманното отношение към животните, изменение на стратегическите планове по ОСП, прегледа на стратегическите планове по ОСП и освобождаванията от проверки и санкции (ОВ L, 2024/1468, 24.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj>).

²² Делегиран регламент (ЕС) 2024/1235 на Комисията от 12 март 2024 г. за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2022/126 за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на

отношение на правилата във връзка със съотношението за стандарт 1 за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС), като по-специално е предвидена възможност държавите членки да коригират референтното съотношение за стандарт за ДЗЕС 1 въз основа на структурните промени в селскостопанските системи, както и дерогации от задължението за налагане на задължения за повторно преобразуване на земеделските стопани и други бенефициери.

- 4) Информацията и опитът от двете години на изпълнение на стратегическите планове по ОСП в рамките на настоящата правна уредба на Съюза за ОСП показват, че са необходими допълнителни, ограничени корекции на това законодателство, за да се преодолеят установените препятствия и усложнения. Те включват факта, че специфичните условия, практики и нужди на някои групи земеделски стопани — като например тези в биологичното земеделие, младите земеделски стопани, дребните земеделски стопани и земеделските стопани в животновъдството — все още не са достатъчно отчетени в правна уредба на Съюза за ОСП, което не позволява на държавите членки да адаптират различните инструменти към специфичните условия, нужди и практики на тези земеделски стопани. Освен това някои възможности за опростяване в рамките на ОСП, като например използването на еднократни суми или опростени варианти на разходите, не се използват в достатъчна степен поради сложността на тяхното прилагане и управление. Вследствие на това може да възникнат дублиращи се или неясни изисквания към земеделските стопани, да се усложни достъпът им до подпомагане и да се попречи на възможностите за развитие на стопанската дейност на земеделските стопани, например на младите и новите земеделски стопани. Съществуват също така определени ограничения в правилата, които оказват влияние върху начина, по който държавите членки управляват и изменят своите стратегически планове по ОСП и изпълняват задълженията си за докладване. И накрая, все още е необходимо да се облекчи тежестта за земеделските стопани и за административните органи, свързана с посещенията и контрола на място в стопанствата, по-специално чрез въвеждане на по-ефективни методики за оценка на качеството на интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и контрола на предварителните условия. Преодоляването на тези препятствия и ограничения следва да помогне на държавите членки да използват стратегическите планове по ОСП, за да увеличат максимално възможностите в полза на земеделските стопани и другите бенефициери на ОСП, да намалят административната тежест и сложността и да използват по-добре ограничените ресурси.
- 5) В член 4, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) 2021/2115 е предвидено, че когато дадена земеделска площ се използва като пасище и не е била включена в сеитбооборота на стопанството в продължение на пет или повече години, тя се счита за постоянно затревена площ. Някои земеделски системи обаче предполагат такъв сеитбооборот на обработваемата земя, при който тревите или други тревни фуражи не се включват в сеитбооборота за периоди, по-дълги от пет години, а тези площи се разорават, за да останат обработваема земя. Вследствие на това земеделските стопани

23 Съвета по отношение на правилата във връзка със съотношението за стандарт 1 за добро земеделско и екологично състояние (ОВ L, 2024/1235, 26.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1235/oj). Делегиран регламент (ЕС) 2022/126 на Комисията от 7 декември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета с допълнителни изисквания по отношение на някои видове интервенции, посочени от държавите членки в стратегическите им планове по ОСП за периода 2023—2027 г. съгласно същия регламент, както и с правила във връзка със съотношението за стандарт 1 за добро земеделско и екологично състояние (ОВ L 20, 31.1.2022 г., стр. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/126/oj).

в държавите членки, в които се прилагат такива системи на земеделие, се затрудняват да управляват своите агрономични сеитбообороти и да запазят жизнеспособността си, като същевременно изпълняват изискванията за прилагане на стандарт 1 за ДЗЕС. Освен това използването на сеитбооборот с по-дълъг цикъл при пасищата може да донесе значителни ползи по отношение на биологичното разнообразие и екосистемните услуги, като същевременно позволи по-голяма гъвкавост при агрономичното управление от страна на земеделските стопани. Ето защо, за да се насърчават такива гъвкави и устойчиви агрономични практики за управление на пасищата, следва да бъде възможно държавите членки да удължат периода за класифициране на дадена площ като постоянно затревена площ от пет на седем години. Поради това член 4, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде изменен.

- 6) За да се сведе до минимум рискът от отрицателно въздействие върху единния пазар и международната търговия на новите плащания за земеделските стопани при кризи вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофални събития в съответствие с членове 41а и 78а от Регламент (ЕС) 2021/2115, интервенциите, по които ще се предоставя това подпомагане от Съюза, следва да бъдат разработени от държавите членки така, че да отговарят на критериите от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство („зелена кутия“).
- 7) В член 11 от Регламент (ЕС) 2021/2115 е предвиден механизъм за прилагане на Меморандума за разбирателство за маслодайни семена, включително разпоредби относно увеличението на планираните крайни продукти и коефициентите за намаление, за да не се допусне превишаване на максималната подпомагана площ за целия Съюз. Необходимо е тази разпоредба да бъде коригирана, за да се вземат предвид измененията на член 119 от посочения регламент, въведени с настоящия регламент.
- 8) Предвид изключителния характер на плащането, което земеделският стопанин би получил при кризисна ситуация, след като е претърпял значителни производствени загуби в резултат на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или други катастрофални събития, и за да се осигури съгласуваност с плащанията, посочени в член 78а от Регламент (ЕС) 2021/2115, системата от предварителни условия, посочена в член 12 от посочения регламент, не следва да се прилага за допълнителните плащания за земеделските стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития по линия на директните плащания по член 41а от посочения регламент.
- 9) Целта на системата от предварителни условия, включваща законоустановени изисквания за управление (ЗИУ) и стандарти за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС), е да допринася за развитието на устойчиво селско стопанство чрез повишаване на информираността на бенефициерите за необходимостта от спазване на тези основни стандарти и изисквания. Тя е насочена също така към повишаване на съгласуваността на ОСП със заложените в законодателството на Съюза цели в областта на околната среда, общественото здраве, здравето на растенията и хуманното отношение към животните. С оглед обаче на ограничения размер на земеделските площи, управлявани от дребните земеделски стопани, които се възползват от плащания по интервенциите, посочени в член 28 от Регламент (ЕС) 2021/2115, прилагането на системата от предварителни условия към тези дребни земеделски стопани — а те управляват по-голямата част от стопанствата в Съюза — не носи достатъчно ползи в сравнение със значителните разходи и поражда значителна

административна тежест за тези земеделски стопани и националните администрации. За да се намалят тези разходи и да се облекчи свързаната с тях административна тежест, е целесъобразно дребните земеделски стопани да бъдат освободени от прилагането на системата на предварителни условия.

- 10) Стандартите за ДЗЕС, посочени в член 13 от Регламент (ЕС) 2021/2115, са част от системата от предварителни условия, посочена в член 12 от същия регламент. Те допринасят за смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптиране към него, за опазване на околната среда, включително на водите, почвите и биологичното разнообразие на екосистемите. Общите принципи, на които се основава биологичното производство в съответствие с член 5 от Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета²⁴, включват запазване на елементите на природния ландшафт, например обекти на природното наследство, и използване по отговорен начин на енергията и природните ресурси като вода, почва, органична материя и въздух.
- 11) Стандарт за ДЗЕС 1, включен в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115, е насочен към поддържането на постоянните затревени площи с цел да се съхрани въглеродният запас. В точки 1.7.3 и 1.9.1.1 от приложение II към Регламент (ЕС) 2018/848 се подчертава значението на максималното използване на пашата и пасищата, което предотвратява превръщането на постоянно затревените площи в други видове земеползване и е в съответствие с основната цел на стандарт 1 за ДЗЕС за съхраняване на въглеродния запас в постоянно затревените площи. Стандарти 3, 5 и 6 за ДЗЕС, изброени в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115, са насочени съответно към поддържането на органичните вещества в почвата, ограничаването на ерозията и опазването на почвите през чувствителните периоди. Тези цели вече се постигат чрез практиките за обработка и отглеждане, прилагани в биологичното растениевъдство, по-специално тези, посочени в точка 1.9 от приложение II към Регламент (ЕС) 2018/848. Стандарт 4 за ДЗЕС, посочен в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115, е насочен към опазването на водите от замърсяване. По подобен начин точки 1.5, 1.7, 1.9 и 1.10 от приложение II към Регламент (ЕС) 2018/848 имат за цел да се намали рискът от замърсяване на водите чрез ограничаване на употребата на ветеринарни лекарствени продукти, на употребата на торове и пестициди и на гъстотата на животните. Опитът показва, че биологичното земеделие има положително въздействие по отношение на излужването и повърхностния отток на хранителни вещества, което прави по-малко вероятно земеделският стопанин в биологичното земеделие да увреди качеството на водата, като по този начин се постига основната цел на стандарт 4 за ДЗЕС. Поради това, като се имат предвид принципите и правилата, установени в Регламент (ЕС) 2018/848 и съществуващите практики в системите за биологично земеделие, следва да се счита, че земеделските стопани в биологичното земеделие, чието цяло стопанство е сертифицирано в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/848, отговарят на изискванията на стандарти 1, 3, 4, 5 и 6 за ДЗЕС, какъвто вече е случаят по отношение на стандарт 7 за ДЗЕС.
- 12) За да се повиши съгласуваността на изискванията към земеделските стопани и да се опрости определянето на стандарти за ДЗЕС от държавите членки, член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде изменен, като се поясни, че

²⁴ Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно биологичното производство и етиктирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ L 150, 14.6.2018 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

държавите членки могат да определят стандарти за ДЗЕС в своите стратегически планове по ОСП в съответствие със задължителните национални изисквания, при условие че тези национални изисквания са в съответствие със стандартите за ДЗЕС, изброени в приложение III към посочения регламент. По-специално следва да се поясни, че не е необходимо стандартите за ДЗЕС, определени в стратегическите планове по ОСП, да надхвърлят съществуващите задължителни национални изисквания, при условие че въпросните национални изисквания са в съответствие със стандартите за ДЗЕС, изброени в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115, по-специално с основните цели на тези стандарти за ДЗЕС.

- 13) Предвид изключителния характер на плащането, което земеделският стопанин би получил при кризисна ситуация, след като е претърпял значителни производствени загуби в резултат на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или други катастрофални събития, и за да се осигури съгласуваност с плащанията, посочени в член 78а от Регламент (ЕС) 2021/2115, системата от предварителни условия, посочена в член 14 от посочения регламент, не следва да се прилага за допълнителните плащания за земеделските стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития по линия на директните плащания по член 41а от посочения регламент.
- 14) Природните бедствия, неблагоприятните климатични явления и катастрофалните събития се увеличават като честота, интензитет и продължителност и имат значителни последици за селскостопанския сектор в Съюза. В Регламент (ЕС) 2021/2115 вече е предвиден набор от инструменти за земеделските стопани за постигане на устойчивост и реагиране при кризи. Мащабът на събитията и техният внезапен и извънреден характер обаче налагат да се разширят инструментите, с които разполагат държавите членки. Ето защо е целесъобразно да се предвидят допълнителни плащания при кризи за земеделските стопани и те да бъдат включени като нов вид интервенция под формата на директни плащания в член 16 от посочения регламент.
- 15) Разпоредбата на член 19 от Регламент (ЕС) 2021/2115 позволява на държавите членки да задържат до 3 % от директните плащания, които подлежат на изплащане на даден земеделски стопанин, за подпомагане на приноса на земеделските стопани към инструмент за управление на риска. Държавата членка, която реши да използва тази възможност, трябваше да я прилага за всички бенефициери на директни плащания през дадена година. Опитът показва, че много малко държави членки използват тази възможност. Обсъжданията с държавите членки показаха, че пречка за прилагането на тази разпоредба е липсата на инструменти за управление на риска, създадени от държавите членки или достъпни чрез частно застраховане, които да са на разположение на всички земеделски стопани, получаващи директни плащания. За да се повиши приемането и използването на възможността, предвидена в член 19 от посочения регламент, е необходимо тя да може да се прилага по-гъвкаво и да се адаптира към съществуващите инструменти за управление в държавите членки. В резултат на това изменение държавите членки следва да могат да задържат до 3 % от директните плащания, които подлежат на изплащане само на онези земеделски стопани, за които съществуват схеми за управление на риска през дадена година. Държавите членки, в които съществуват схеми за управление на риска за всички бенефициери на директни плащания, следва да могат да продължат да задържат до 3 % от директните плащания за всички такива бенефициери.
- 16) Чрез опростената схема за плащане, разработена от държавите членки за дребните земеделски стопани съгласно член 28 от Регламент (ЕС) 2021/2115, сложността на процеса на кандидатстване за подпомагане на доходите се намалява както за дребните

зеделски стопани, така и за администрациите. За да се повиши нейната привлекателност и да се насърчат повече дребни земеделски стопани да се възползват от нея, следва да се увеличи максималната сума, която може да бъде получена по тази схема. За да се насърчи участието на дребните земеделски стопани, които се възползват от плащанията по член 28 от Регламент (ЕС) 2021/2115, в екосхемите по член 31 от посочения регламент, държавите членки следва да имат възможност да изключват плащанията, получени от тези земеделски стопани по линия на екосхеми, от максималния размер на плащането, установен в член 28 от посочения регламент.

- 17) Когато дадена държава членка реши съгласно член 28, втора алинея от Регламент (ЕС) 2021/2115, че плащането за дребните земеделски стопани, установено в член 28, първа алинея от посочения регламент, не замества подпомагането за екосхеми, установени в съответствие с член 31 от посочения регламент, тези екосхеми следва да продължат да отговарят на всички изисквания, определени в член 31, параграф 5 от същия регламент. Този принцип следва да се спазва и по отношение на интервенциите по член 70 от посочения регламент по отношение на земеделските стопани, които получават плащания по член 28 от посочения регламент. За да се гарантира съответствието с общия принцип, че плащанията се предоставят само за ангажменти, които надхвърлят изискванията по предварителните условия и за да се запази амбициозността на интервенциите, които са част от архитектурата на ОСП за екологизиране и борба с изменението на климата, земеделските стопани, които получават плащания по член 28 от Регламент (ЕС) 2021/2115, следва да получават плащания по линия на екосхемите по член 31 от посочения регламент или плащания по линия на интервенциите по член 70 от същия регламент, само ако отговарят на условията, определени съответно в член 31, параграф 5, първа алинея, буква а) от посочения регламент или на условията, определени в член 70, параграф 3, първа алинея, буква а) от него.
- 18) За да може, когато държавите членки засилват изпълнението на целите в областта на околната среда, климата, хуманното отношение към животните и антимикробната резистентност, като запазват или приемат национално законодателство, което надхвърля съответните минимални изисквания, установени в правото на Съюза, отражението на тези изисквания върху финансовото и икономическото положение на съответните земеделски стопани да бъде ограничено, е необходимо член 31, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/2115 да се измени така, че да се позволи на държавите членки да предоставят подпомагане за ангажменти, с които се допринася за спазването на задължителни изисквания, наложени от националното законодателство, които изисквания, независимо дали нови или съществуващи, надхвърлят минималните изисквания, установени в правото на Съюза. Освен това с премахването на ограничението по отношение на срока, през който може да се предоставя подпомагане за ангажменти по екосхеми, следва да се опрости управлението на екосхемите за държавите членки, тъй като би трябвало да се намали необходимостта от изменения на екосхемите в стратегическите планове по ОСП през настоящия програмен период поради промени във въпросното национално законодателство или поради изтичането на 24-месечния срок, през който може да се предоставя подпомагане за ангажменти, с които се допринася за изпълнението на изискванията по това национално законодателство.
- 19) Стандарт за ДЗЕС 2 за ДЗЕС, посочен в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115, е насочен към опазването на богатите на въглерод почви. Опитът показва, че изискванията, заложи в стратегическите планове по ОСП във връзка със стандарт 2 за ДЗЕС, са създали предизвикателства за земеделските стопани

и държавите членки, по-специално по отношение на икономическата жизнеспособност на съответните земеделски стопани, макар същевременно да гарантират опазването на богатите на въглерод почви. Спазването на някои изисквания, установени в стандарт 2 за ДЗЕС, като например тези, включващи ограничаване на производството, може да струва скъпо на земеделските стопани и значително да ограничи възможностите им да променят или адаптират използването на земята си. Освен това стандарт 2 за ДЗЕС засяга земеделските стопани в някои държави членки в по-голяма степен, отколкото в други поради различния дял на влажните зони и торфищата на техните територии. При запазване на съществуващите изисквания по стандарт 2 за ДЗЕС, когато е целесъобразно, определени в съответствие със задължителните национални изисквания, както са въведени с настоящия регламент, следва да бъде възможно земеделските стопани да бъдат компенсирани за спазването на задълженията, произтичащи от посочения стандарт. Поради това следва да е възможно държавите членки да изключат стандарт 2 за ДЗЕС от изискването, установено в член 31, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/2115. Това следва да позволи на държавите членки да предвидят в своите стратегически планове по ОСП подпомагане по екосхемите съгласно член 31 от посочения регламент, за да могат активните земеделски стопани, засегнати от стандарт 2 за ДЗЕС, да изпълняват изискванията на посочения стандарт, като същевременно поддържат висока степен на опазване на влажните зони и торфищата, по-специално потенциала на тези зони за улавяне на въглерод.

- 20) За да се даде възможност за подпомагане на методите на биологично земеделие за селскостопански животни като част от екосхемите, посочени в член 31 от Регламент (ЕС) 2021/2115, следва да бъде възможно държавите членки да решат, че подпомагането, предоставяно за ангажименти, свързани с преминаването към практики и методи на биологично земеделие в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/848 или с поддържането на тези практики и методи, може да бъде под формата на годишно плащане за животински единици. Следва също така да се поясни, че подпомагането за ангажименти за подобряване на земеделските практики, свързани с пчеларството, може да се предоставя под формата на годишно плащане за пчелни кошери, тъй като това ще опрости изчисляването на плащанията за тези ангажименти. За да се осигури съгласуваност на определенията, използвани в стратегическите планове по ОСП, за целите на предоставянето на подпомагане по екосхемите, посочени в член 31 от Регламент (ЕС) 2021/2115, понятието за пчелен кошер следва е същото като това, определено от Комисията въз основа на член 56, буква б) от посочения регламент.
- 21) През първите години от прилагането на стратегическите планове по ОСП природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или други катастрофални събития засегнаха производството на много земеделски стопани в Съюза. Очаква се тази тенденция да продължи и в бъдеще. Поради това следва да е възможно държавите членки да предлагат плащания при кризи под формата на увеличено директно подпомагане на доходите, за да може най-засегнатите земеделски стопани да бъдат компенсирани бързо. За да се запази стимулът за земеделските стопани да застраховат продукцията си, държавите членки следва да определят по-висок процент на компенсация за тези земеделски стопани, които са обхванати от застрахователна схема или друг инструмент за управление на риска. За да се увеличат средствата, които да бъдат мобилизирани в подкрепа на земеделските стопани, на държавите членки следва да се позволи да съфинансират тези плащания при кризи с допълнително национално финансиране в размер до 200 %. Държавите членки следва обаче да гарантират, че общият размер на компенсацията, получена от земеделския

стопанин кумулативно с други форми на подпомагане, финансирани от Съюза или на национално равнище (включително допълнително национално финансиране), частно застраховане или други схеми за управление на риска, не води до свръхкомпенсиране или двойно финансиране.

- 22) Член 48 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде изменен, като се заличи позоваването на годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението предвид премахването с настоящия регламент на тази процедура от Регламент (ЕС) 2021/2116.
- 23) Организациите на производители и асоциациите на организации на производители в сектора на плодовете и зеленчуците имат важна роля за укрепване на позицията на земеделските стопани във веригата на доставка. Подкрепата от ОСП за тези организации е от първостепенно значение за решаването на конкретни въпроси и постигането на секторни цели или за стимулирането на благоприятни практики. Поради това е целесъобразно да се разреши на организациите на производители и асоциациите на организации на производители, които прилагат в своите оперативни програми една или повече секторни интервенции, свързани с някоя от целите, посочени в член 46, букви г), д), е), з), и) или й) от Регламент (ЕС) 2021/2115, да се възползват от увеличения лимит на финансовата помощ от Съюза по член 52, параграф 2 от посочения регламент, при условие че сумата над лимитите, определени в член 52, параграф 2, първа алинея от посочения регламент, се изразходва единствено за финансиране на тези секторни интервенции.
- 24) Член 69 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде изменен, за да се приведе в съответствие с наименованието на вида интервенция за развитие на селските райони, посочено в буква д) от посочения член, с измененията на член 75 от посочения регламент и да се включи наименованието на новия вид интервенция по член 78а от посочения регламент.
- 25) За да може, когато държавите членки засилват изпълнението на целите в областта на околната среда, климата, хуманното отношение към животните и антимикробната резистентност, като запазват или приемат национално законодателство, което надхвърля съответните минимални изисквания, установени в правото на Съюза, отражението на тези изисквания върху финансовото и икономическото положение на съответните земеделски стопани да бъде ограничено, е необходимо член 70, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115 да се измени така, че да се позволи на държавите членки да предоставят подпомагане за ангажменти, с които се допринася за спазването на задължителни изисквания, наложени от националното законодателство, които изисквания, независимо дали нови или съществуващи, надхвърлят минималните изисквания, установени в правото на Съюза. Освен това с премахването на ограничението по отношение на срока, през който може да се предоставя подпомагане за ангажменти за агроекология и климат, следва да се опрости управлението на екосхемите за държавите членки, тъй като би трябвало да се намали необходимостта от изменения на тези интервенции в стратегическите планове по ОСП през настоящия програмен период поради промени във въпросното национално законодателство или поради изтичането на 24-месечния срок, през който може да се предоставя подпомагане за ангажменти, с които се допринася за изпълнението на изискванията по това национално законодателство.
- 26) Опитът показва, че изискванията, заложили в стратегическите планове по ОСП във връзка със стандарт 2 за ДЗЕС, са поставили предизвикателства пред земеделските стопани и държавите членки, по-специално по отношение на икономическата

жизнеспособност на съответните земеделски стопани, макар същевременно да гарантират опазването на богатите на въглерод почви. Спазването на някои изисквания, установени в стандарт 2 за ДЗЕС, като например тези, включващи ограничаване на производството, може да струва скъпо на земеделските стопани и значително да ограничи възможностите им да променят или адаптират използването на земята си. Освен това стандарт 2 за ДЗЕС засяга земеделските стопани в някои държави членки в по-голяма степен, отколкото в други поради различния дял на влажните зони и торфищата на техните територии. При запазване на съществуващите изисквания по стандарт 2 за ДЗЕС, когато е целесъобразно, определени в съответствие със задължителните национални изисквания, както са въведени с настоящия регламент, следва да бъде възможно земеделските стопани да бъдат компенсирани за спазването на задълженията, произтичащи от посочения стандарт. Поради това следва да е възможно държавите членки да изключат стандарт 2 за ДЗЕС от изискването, установено в член 70, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/2115, за интервенциите, основани на член 70 от посочения регламент. Това следва да позволи на държавите членки да предвидят в своите стратегически планове по ОСП подпомагане по интервенциите съгласно член 70 от посочения регламент, за да могат земеделските стопани и други бенефициери, засегнати от стандарт 2 за ДЗЕС, да изпълняват изискванията на посочения стандарт, като същевременно поддържат висока степен на опазване на влажните зони и торфищата, по-специално потенциала на тези зони за улавяне на въглерод.

- 27) Съгласно член 70, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2021/2115 от държавите членки се изисква да установят плащанията за ангажименти за агроекология и климат, както и за ангажименти за преминаване към биологично земеделие или за поддържане на биологично земеделие, само като плащания на хектар. За да се осигури съгласуваност с подпомагането по екосхемите по член 31 от посочения регламент, следва да бъде възможно държавите членки, в надлежно обосновани случаи, да предоставят подпомагане за такива ангажименти под формата на плащане за животинска единица. За да се улеснят дейностите, които са благоприятни за околната среда, в случая на пчеларството следва да е възможно да се предоставя подпомагане за ангажименти за агроекология и климат или за ангажименти за преминаване към биологично земеделие или за поддържане на биологично земеделие под формата на плащане за пчелен кошер. За да се осигури съгласуваност на определенията, използвани в стратегическите планове по ОСП, за целите на предоставянето на подпомагане за тези ангажименти понятието за пчелен кошер следва е същото като това, определено от Комисията въз основа на член 56, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/2115.
- 28) В член 72, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/2115 се определят правила относно изчисляването на допълнителните разходи и на пропуснатите приходи във връзка с предоставянето на плащания за специфични за района неблагоприятни аспекти, произтичащи от някои задължителни изисквания, които надхвърлят съответните стандарти за ДЗЕС. С него не се предоставят плащания за специфични за района неблагоприятни аспекти, произтичащи от съответните стандарти за ДЗЕС. Спазването обаче на някои изисквания, установени в стандарт 2 за ДЗЕС, може да струва скъпо на земеделските стопани, тъй като включва ограничения на производството поради значителни ограничения на земеползването. За да може в принципите на изчисляване на плащанията за специфични за района неблагоприятни аспекти, произтичащи от някои задължителни изисквания, да се интегрират разходите, свързани със спазването на стандарт 2 за ДЗЕС, следва да се предостави на държавите членки възможност да

включват в това изчисляване неблагоприятните аспекти, произтичащи от изискванията по стандарт 2 за ДЗЕС.

- 29) За да се гарантира, че земеделските стопани разполагат с повече време и гъвкавост, за да се приспособят към новото законодателство на Съюза във все по-предизвикателния контекст на геополитически напрежения, структурни предизвикателства и икономически затруднения, свързани наред с другото с високите цени на енергията и входящите ресурси, член 73, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде изменен, като срокът, през който може да се предоставя подпомагане за инвестиции, с които се допринася за спазването на нови изисквания, наложени от правото на Съюза, се удължи от 24 месеца на 36 месеца, считано от датата, на която тези нови изисквания станат задължителни за стопанството.
- 30) Селскостопанският сектор в Съюза е изправен пред затруднения от демографски характер, свързани със застаряването на работната сила. Докато от една страна привличането на млади земеделски стопани е от ключово значение за осигуряването на устойчиво бъдеще на селското стопанство, от друга страна създаването и развитието на нови икономически дейности в сектора на земеделието от млади земеделски стопани е свързано с финансови предизвикателства. За да се улесни още повече създаването за първи път на такива дейности, за младите земеделски стопани следва да бъде удължен периодът на допустимост на инвестициите за постигане на съответствие с нови стандарти на Съюза.
- 31) За повишаването на конкурентоспособността и устойчивостта на продоволствената система на Съюза са необходими значителни инвестиции и развитие на стопанските дейности. Специално следва да се насърчава развитието на малките земеделски стопанства, които са изправени пред особени предизвикателства и са потенциално икономически жизнеспособни. Същевременно е необходимо да се опрости прилагането на помощта за малки земеделски стопанства, за да се сведе до минимум административната тежест. За да се отговори на тези нужди, е целесъобразно да се измени член 75 от Регламент (ЕС) 2021/2115, като развитието на стопанската дейност на малките земеделски стопанства се включи сред интервенциите, които държавите членки могат да подпомагат, както и да се предвиди подкрепа във вид на еднократна сума от 50 000 евро за тази интервенция. От съображения за съгласуваност държавите членки следва да определят малките земеделски стопанства по един и същ начин за целите на инвестициите по член 73, параграф 4, буква б) от посочения регламент и за целите на развитието на стопанска дейност съгласно член 75 от същия регламент.
- 32) Интервенциите за управление на риска са много полезни за повишаване на устойчивостта на земеделските стопани и затова трябва да бъдат насърчавани. Опитът обаче показва, че настоящите правила са твърде строги, за да се използва пълният потенциал на този вид интервенции. По-специално изглежда, че настоящата формула за изчисляване на загубите не е адаптирана към специфичното положение на някои бенефициери, като например млади земеделски стопани, площи с трайни насаждения или в други обосновани случаи, за които формулата за изчисляване на загубите не е подходяща. За да се увеличи използването и приемането на инструментите за управление на риска съгласно член 76 от Регламент (ЕС) 2021/2115, държавите членки следва да разполагат с повече гъвкавост при изчисляването на загубите за такива бенефициери или насаждения, за да се вземе предвид тяхното специфично положение.
- 33) За да подпомагат ефективно земеделските стопани, чието производство е пострадало от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или други катастрофални

събития, държавите членки следва да могат да планират плащания при кризи не само чрез интервенции за директно подпомагане на доходите, а и чрез интервенции за развитие на селските райони. Тези видове подпомагане следва да позволяват на държавите членки достатъчна гъвкавост при планирането на интервенциите. Държавите членки следва да гарантират съгласуваността между тези интервенции. Ето защо разпоредбите относно насочването на подпомагането и стимулиращия ефект следва да бъдат едни и същи. За да се гарантира добро финансово управление на средствата на Съюза, държавите членки следва да гарантират, че общият размер на компенсацията, получена от земеделския стопанин кумулативно с други форми на подпомагане, финансирани от Съюза или на национално равнище (включително допълнително национално финансиране), частно застраховане или други схеми за управление на риска, не води до свръхкомпенсиране или двойно финансиране.

- 34) В член 79, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2115 са установени правилата относно определянето от страна на управляващите органи на критерии за подбор на интервенции, свързани с определени видове интервенции. Списъкът на видовете интервенции, за които държавите членки трябва да използват критерии за подбор, следва да бъде изменен, за да се вземат предвид измененията на видовете интервенции съгласно член 75 от посочения регламент.
- 35) В член 80 от Регламент (ЕС) 2021/2115 се определят правилата и принципите за прилагане на финансовите инструменти в ОСП. С член 80, параграф 2 от посочения регламент се осигурява съгласуваност с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета²⁵ относно финансовите инструменти. За да се засилят още повече полезните взаимодействия при прилагането и контрола на финансовите инструменти по ОСП и на другите финансови инструменти, уредени с Регламент (ЕС) 2021/1060, член 80 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде изменен, за да се гарантира, че изискванията по отношение на одитната следа за финансовите инструменти в Регламент (ЕС) 2021/2115 са еднакви с тези в Регламент (ЕС) 2021/1060.
- 36) В член 80, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115 се определя максималният приложим таван на brutния еквивалент на безвъзмездна помощ, когато с финансовите инструменти се подпомагат дейности в обхвата на член 42 от ДФЕС. За да се осигури съгласуваност с нововъведените промени в общия режим на държавните помощи съгласно член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията²⁶, е необходимо този таван да бъде съответно увеличен. Освен това референтният период следва да се промени от „финансови години“ на „години“, за да бъде приведен в съответствие с член 3, параграф 2 от посочения регламент на Комисията. По отношение на подпомагането за оборотен капитал за дейности извън обхвата на член 42 от ДФЕС продължават да се прилагат общите правила за държавна помощ.

²⁵ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

²⁶ Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (ОВ L, 2023/2831, 15.12.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>).

- 37) В член 80, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/2115 се определят правилата за допустимостта на разходите, когато подпомагането се предоставя чрез финансови инструменти. За да се гарантира яснота и равнопоставеност на всички финансови инструменти, уредени с Регламент (ЕС) 2021/1060, член 80, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде изменен, като се определят правилата за допустимост по отношение на данъка върху добавената стойност (ДДС).
- 38) В член 81 от Регламент (ЕС) 2021/2115 се определят правилата и условията за прехвърляне от държавите членки на разпределения по ЕЗФРСР средства към програмата InvestEU, установена с Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета²⁷. За да се гарантира пълното приемане на новите възможности, въведени с член 10а, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/523, член 81 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде изменен.
- 39) В член 83 от Регламент (ЕС) 2021/2115 се определят правилата за изчисляване и прилагане на опростени варианти на разходите. За да се опрости и засили изпълнението на инвестициите и другите интервенции за развитие на селските райони и да се увеличи използването на опростени варианти на разходите, следва да е възможно да се използват методите за изчисляване, установени съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060, без да е необходимо да се представя допълнителна обосновка.
- 40) В член 86, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115 се определят правилата за допустимост на разходите, произтичащи от изменения на стратегическите планове на ОСП по отношение на приносите съответно от ЕФГЗ и ЕЗФРСР. За да се опростят правилата за допустимост на разходите, да се повишават полезните взаимодействия между ЕФГЗ и ЕЗФРСР и да се даде повече гъвкавост на държавите членки при определянето на датите на влизане в сила на свързаните с ЕФГЗ изменения на стратегическите планове по ОСП, е целесъобразно да се позволи разходите, произтичащи от одобрено стратегическо изменение на стратегически план по ОСП, да са допустими за принос от ЕФГЗ от датата на влизане в сила на изменението, определена от съответната държава членка в съответствие с член 119, параграф 8 от посочения регламент, но не по-рано от датата на подаване на искането за изменение до Комисията. За другите изменения на стратегическите планове по ОСП, свързани с ЕФГЗ, разходите следва да са допустими за принос от ЕФГЗ от датата на уведомяване на Комисията за изменението съгласно член 119, параграф 9 от Регламент (ЕС) 2021/2115, както е изменен с настоящия регламент. За да се осигури съгласуваност между правилата относно допустимостта за принос от ЕФГЗ и ЕЗФРСР в случаите на извънредни мерки поради природни бедствия, катастрофални събития или неблагоприятни климатични явления, следва да е възможно в стратегическите планове по ОСП да се установи, че началната дата на допустимост на финансираните от ЕФГЗ разходи, свързани с изменения на стратегическите планове по ОСП, отнасящи се до допълнителни плащания при кризи за земеделските стопани по линия на директните плащания съгласно член 41а от посочения регламент, може да е датата на настъпване на събитието.
- 41) За да се осигури адекватно финансиране на новите видове интервенции за плащания при кризи за земеделски стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни

²⁷ Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

климатични явления или катастрофални събития, посочени в членове 41а и 78а от Регламент (ЕС) 2021/2115, държавите членки следва да могат да заделят за тези видове интервенции определен дял както от директните плащания, така и от финансирането от ЕЗФРСР. За да се гарантира обаче наличието на достатъчно финансиране за изпълнение на другите приоритети на ОСП, този дял следва да бъде ограничен до максимална годишна сума, налична за всяка държава членка, съответстваща на 3 % от общия размер на директните плащания и финансирането от ЕЗФРСР за година. За да се стимулират държавите членки да използват с предимство инструмента, предвиден в член 41а от посочения регламент и финансиран със средства за директни плащания, максималната годишна сума, която държавата членка може да задели за този вид интервенция, следва да съответства на 4 % от общия размер на директните плащания и финансирането от ЕЗФРСР за година, ако държавата членка реши да не предоставя подкрепа за плащания при кризи съгласно член 78а от посочения регламент.

- 42) Поради специфичния характер на новите видове интервенции за плащания при кризи за земеделските стопани по линия на директните плащания съгласно член 41а от Регламент (ЕС) 2021/2115 и по линия на развитието на селските райони съгласно член 78а от същия регламент, тези видове интервенции следва да бъдат освободени от изискването да допринасят за показателите за резултатите, изброени в приложение I към посочения регламент.
- 43) Допълнителното национално финансиране за допълнителни плащания при кризи за земеделските стопани, предоставено в съответствие с член 41а от Регламент (ЕС) 2021/2115, следва да бъде включено в приложение V към стратегическия план по ОСП на държавата членка.
- 44) В член 119, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115 е предвидено Комисията да одобрява исканията за изменение на стратегическите планове по ОСП, подадени от държавите членки. Разпоредбата на член 119, параграф 9 от посочения регламент дава възможност на държавите членки да въвеждат и прилагат изменения на стратегическите планове по ОСП, свързани с интервенциите по дял III, глава IV от посочения регламент, които се одобряват от Комисията заедно със следващото искане за изменение. Опитът показва, че измененията на стратегическите планове по ОСП често съдържат множество технически елементи, които ги правят сложни и обременителни за държавите членки, и водят до забавяне на процедурите за одобрение, въпреки че стратегическата насоченост на плановете остава непроменена. Това пречи на навременното и ефективно адаптиране на стратегическите планове по ОСП към променящата се икономическа действителност и нуждите на земеделските стопани и други бенефициери в държавите членки, и оказва отрицателно въздействие върху изпълнението на плановете. За да се опростят процедурите за изменение и да се повиши тяхната ефективност, по-специално по отношение на елементите на стратегическите планове на ОСП, които нямат стратегически характер, одобрение от Комисията следва да се изисква само за стратегическите изменения на стратегическите планове по ОСП. За тази цел стратегическите изменения следва да бъдат определени в Регламент (ЕС) 2021/2115 като изменения на важни елементи на стратегическите планове по ОСП, които оказват значително въздействие върху стратегията и логиката на интервенциите по тези планове, включително прехвърлянето на разпределени финансови средства между ЕЗФРСР и ЕФГЗ, максималните и минималните разпределения на финансови средства и промените на целевите стойности и финансовите планове. Държавите членки следва да могат да въвеждат и прилагат всички други изменения на своите стратегически планове по

ОСП, след като уведомят Комисията за тях, като тези други изменения не следва да подлежат на одобрение от Комисията.

- 45) За да се гарантира съвместимостта на стратегическите планове по ОСП с правната уредба на Съюза за ОСП, Комисията следва да разполага с правомощието да възразява срещу измененията, за които е постъпило уведомление, когато счита, че тези изменения не са съвместими с Регламент (ЕС) 2021/2115, Регламент (ЕС) 2021/2116 или приетите въз основа на тях делегирани актове и актове за изпълнение. За да се осигури правна сигурност за земеделските стопани и другите бенефициери, при получаване на възразение срещу изменение, за което е подадено уведомление, държавите членки следва да не прилагат това изменение и да го премахнат от представения на Комисията изменен стратегически план по ОСП. Разходите, свързани с такива изменения, също не следва да са допустими за финансиране от ЕФГЗ или съответно от ЕФРСР. Опитът показва, че държавите членки понякога подават уведомления за сложни и многобройни изменения на своите стратегически планове по ОСП. Поради това Комисията следва да разполага с разумен срок, за да оцени измененията, за които е подадено уведомление и да направи възразения пред държавите членки, когато е необходимо. Държавите членки следва да имат възможност да представят за одобрение измененията, за които Комисията е направила възразения, като част от искане за стратегическо изменение по член 119, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115, както е изменен с настоящия регламент, за да се гарантира, че тези изменения пораждат правно действие само ако са в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/2115, Регламент (ЕС) 2021/2116, както и с приетите въз основа на тях делегирани актове и актове за изпълнение.
- 46) В член 119, параграф 8, трета алинея от Регламент (ЕС) 2021/2115 се предвижда, че за дата на влизане в сила на свързаните с ЕФГЗ изменения на стратегическите планове по ОСП държавите членки определят дата, която е по-късна от датата на одобряване на искането за изменение от Комисията. За да се предостави повече гъвкавост на държавите членки при определянето на датите на влизане в сила на свързаните с ЕФГЗ стратегически изменения на стратегическите планове по ОСП и да се засилят полезните взаимодействия между правилата, приложими към стратегическите изменения на стратегическите планове по ОСП, свързани с ЕФГЗ, и измененията на стратегическите планове по ОСП, свързани с ЕЗФРСР, следва да се даде възможност на държавите членки да определят датата на влизане в сила на стратегическите изменения на стратегическите планове по ОСП в периода между датата на подаване на искането за одобрение на стратегическо изменение по член 119, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115, както е изменен с настоящия регламент, и датата на одобряване на искането за изменение от Комисията.
- 47) С член 120 от Регламент (ЕС) 2021/2115 се гарантира актуализирането на стратегическите планове по ОСП, за да се отразят измененията на законодателните актове, изброени в приложение XIII към посочения регламент относно околната среда и климата, за които стратегическите планове по ОСП следва да допринасят и на които следва да съответстват. За тази цел от държавите членки се изисква да преценяват дали техните стратегически планове по ОСП следва да бъдат изменени и при необходимост — да подадат искане за изменение, когато някой от законодателните актове е изменен. За да се избегнат ненужни административни процедури в късната фаза на изпълнение на стратегическите планове по ОСП, член 120 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде заличен.
- 48) Член 122 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде коригиран, за да се отразят измененията на член 119 от посочения регламент, въведени с настоящия регламент.

- 49) Член 124, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде изменен така, че да се даде възможност на мониторинговия комитет да дава становище относно датата на влизане в сила на всички свързани с ЕФГЗ изменения, за да се гарантира, че земеделските стопани и бенефициерите разполагат с достатъчно време да вземат предвид предложените изменения.
- 50) В член 134 от Регламент (ЕС) 2021/2115 се определят изискванията относно съдържанието и процедурата за годишните доклади за качеството на изпълнението, които са основа за годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението по член 54 от Регламент (ЕС) 2021/2116. Предвид премахването на процедурата за годишно уравниване с оглед на качеството на изпълнението с настоящия регламент тези изисквания следва да бъдат изменени, като се заличи информацията, изисквана единствено за целите на тази процедура, като например информацията за реализираните единични суми и обосновките, които държавите членки трябва да предоставят, когато реализираните единични суми надвишават съответните планирани единични суми, определени в стратегическите планове по ОСП.
- 51) Разпоредбата на член 134, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде пояснена, за да се засили връзката между годишния доклад за качеството на изпълнението и двугодишния преглед на изпълнението по член 135 от същия регламент по отношение на включването в годишния доклад за качеството на изпълнението на обосновката за непостигането на междинните цели, изготвена за целите на двугодишния преглед на изпълнението.
- 52) Съгласно член 134, параграф 13 от Регламент (ЕС) 2021/2115 в срок от един месец от представянето на допустимите годишни доклади за качеството на изпълнението Комисията може да направи коментари по тях. Опитът показва, че оценката за допустимост на годишния доклад за качеството на изпълнението съгласно член 134, параграф 3 от посочения регламент не може да се извършва едновременно с цялостната оценка на представения годишен доклад за качеството на изпълнението. Поради това е необходимо датата, от която се изчислява срокът за изпращане на коментари съгласно член 134, параграф 13 от посочения регламент, да се промени на датата, на която годишният доклад за изпълнението става допустим в съответствие с член 134, параграф 3 от посочения регламент.
- 53) За допълнителното национално финансиране за допълнителни плащания при кризи за земеделските стопани, предоставено в съответствие с член 41а от Регламент (ЕС) 2021/2115, следва да се прилагат същите правила като тези за допълнителното национално финансиране по линия на развитието на селските райони.
- 54) Съгласно член 159 от Регламент (ЕС) 2021/2115 Комисията прави преглед на списъка на законодателните актове в приложение XIII на посочения регламент и законодателни предложения за добавяне на допълнителни законодателни актове към това приложение. Като се има предвид заличаването на член 120 от посочения регламент, член 159 от същия регламент следва да бъде заличен, за да се осигури съгласуваност и стабилност и да не се допусне нарушаване на изпълнението на стратегическите планове по ОСП от страна на националните органи, земеделските стопани и други бенефициери.
- 55) В приложение I към Регламент (ЕС) 2021/2115 са определени показатели за въздействието, резултатите и крайния продукт по член 7 от посочения регламент. Таблица „Годишно уравниване с оглед на качеството на изпълнението — КРАЕН ПРОДУКТ“ в приложение I към посочения регламент следва да бъде заменена, за да се въведат показатели за крайния продукт, свързани с въведените нови видове

интервенции и изменените видове интервенции и да се вземе предвид заличаването с настоящия регламент на годишното уравняване с оглед на качеството на изпълнението, предвидено в член 54 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

- 56) В приложение II към Регламент (ЕС) 2021/2115 са изброени съответните точки от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство („зелена кутия“) за всеки вид интервенция от посочения регламент. Поради това в посоченото приложение следва да бъдат включени въведените нови видове интервенции за плащания при кризи за земеделските стопани по линия на директните плащания съгласно член 41а от Регламент (ЕС) 2021/2115 и за развитие на селските райони съгласно член 78а от същия регламент.
- 57) Целта на стандарт 1 за ДЗЕС, посочен в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115, е поддържането на постоянно затревените площи с цел запазване на въглеродния запас на основата на съотношението на постоянно затревените площи спрямо земеделската площ на национално, регионално и подрегионално равнище и на равнище група от стопанства или стопанство в сравнение с референтната 2018 г., като максималното намаление в сравнение с референтната година е 5 %. През програмния период 2023—2027 г. е възможно да настъпят структурни промени в земеделските стопанства, по-специално в сектора на животновъдството. Възможно е тези промени да бъдат придружени от бързи промени в земеползването на равнище стопанство, по-специално с цел смекчаване на въздействието на изменението на климата върху наличието на фуражи, които обаче да се проявят в наличните данни едва със закъснение. Такова развитие на структурните промени в стопанствата може да доведе до изменения в годишното съотношение на постоянно затревените площи в сравнение с референтната 2018 г. Предвид тези промени и за да се улесни прилагането на стандарт 1 за ДЗЕС, максималният процент на намаление на съотношението на постоянно затревените площи спрямо референтната 2018 г. следва да се увеличи на 10 %, за да се даде възможност на държавите членки да вземат предвид промените през програмния период 2023—2027 г. и нуждите на стопанствата, по-специално в сектора на животновъдството.
- 58) Целта на стандарт 4 за ДЗЕС, посочен в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115, е опазването на реките от замърсяване и повърхностен отток посредством изграждане на буферни ивици по протежение на водните басейни. Опитът показва, че държавите членки следва да имат възможност да приведат определението за воден басейн за целите на посочения стандарт за ДЗЕС в съответствие с определението за воден басейн, установено от държавите членки в националното законодателство, включително в националното законодателство за прилагане на законодателството на Съюза, което е част от законоустановените изисквания за управление, изброени в приложение III към посочения регламент. Определението за воден басейн, използвано от държавите членки за целите на стандарт 4 за ДЗЕС, следва обаче да съответства на основната цел на този стандарт за ДЗЕС, по-специално да се намали рискът от изключване от неговия обхват на по-малки водни басейни, които могат да пренасят замърсяване надолу по течението.
- 59) Подобряването на оперативната съвместимост, включително безпрепятствения обмен на данни между публичните системи за селскостопанска информация, предлага редица оперативни, статистически и свързани с политиката ползи като намаляване на тежестта при събирането на данни и подобряване на ефективността, автоматизирано интегриране и валидиране на данните, увеличаване на точността и надеждността на данните, засилен мониторинг на политиката и по-ефективно взаимодействие в държавите членки. Липсата обаче на координирана структура на равнище държави

членки, както и наблюдаваните различия между държавите членки по отношение на напредъка по отношение на цифровия преход, възпрепятстват ефективното постигане на оперативна съвместимост и на ползите от нея. В съответствие със съобщението на Комисията „Визия за селското стопанство и храните“, в което се подчертава принципът „еднократно събиране, многократно използване“, държавите членки следва да гарантират, че данните се събират само веднъж от органите, отговарящи за изпълнението, мониторинга и оценката на ОСП, и се използват многократно, без да се изисква от земеделските стопани да предоставят едни и същи данни няколко пъти.

- 60) За да се постигне и поддържа оперативна съвместимост между информационните системи, използвани за изпълнението, мониторинга и оценката на ОСП и безпрепятствен обмен на данни между тези информационни системи, които да са от полза за земеделските стопани и други бенефициери по ОСП и администрацията и потенциално за по-широки области на икономиката, и предвид Европейската стратегия за данните²⁸ и други съответни инициативи на ЕС и национални инициативи, като например общото европейско пространство на данни за селското стопанство и акта за оперативна съвместимост Европа²⁹, всяка държава членка следва да определи един орган, който да отговаря за изготвянето и изпълнението на пътна карта, съдържаща мерки и действия. За тази цел определеният орган следва, когато е целесъобразно, да си сътрудничи с други национални органи и с институциите и органите на Съюза. За да може Комисията да предприема навременни и подходящи последващи действия, държавите членки следва да представят своите пътни карти на Комисията. Комисията следва да има възможност да прави коментари по представените от държавите членки пътни карти, за да се осигури съгласуваност и повишаване на оперативната съвместимост между публичните системи за селскостопанска информация. Нехармонизираният подход по отношение на електронната идентификация или механизмите за споделяне на данни възпрепятства напредъка в областта на оперативната съвместимост. За тази цел държавите членки следва да обмислят създаването на единна рамка за цифрова самоличност и привеждането на тази рамка в съответствие с Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета³⁰, включително по отношение на европейския портфейл за цифрова самоличност на физическите и юридическите лица. Държавите членки следва да изготвят и изпълняват пътната карта въз основа на конкретните си условия и нужди и да гарантират, че в нея се съдържат мерките, необходими за постигането и поддържането на оперативна съвместимост между публичните системи за селскостопанска информация, както и график за изпълнението на тези мерки. Определянето на органа, както и изготвянето и изпълнението на пътната карта не следва да се считат за основни изисквания на Съюза по смисъла на член 2, буква в) от Регламент (ЕС) 2021/2116.

²⁸ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейска стратегия за данните“ (COM(2020) 66 final).

²⁹ Регламент (ЕС) 2024/903 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2024 г. за определяне на мерки за високо ниво на оперативна съвместимост на публичния сектор в целия Съюз (Акт за оперативна съвместимост Европа) (ОВ L, 2024/903, 22.3.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj>)

³⁰ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73—114, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- 61) Опитът с прилагането на селскостопанския резерв показва, че той е ценен, когато в случай на криза трябва да се предложи подкрепа на засегнатите земеделски стопани и да се допринесе за връщането на пазарите към по-добро равновесие. През последните години обаче той все по-често се използва за облекчаване на положението на земеделските стопани, които понасят преки загуби вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития, въпреки че първоначалното му предназначение като финансов пазарен инструмент е да се използва предимно за компенсиране на смущения на пазара и за смекчаване на последиците от тях. Предвид нарастващите предизвикателства, пред които е изправен селскостопанският сектор в Съюза, включително търговските напрежения, геополитическата несигурност и засилените непреки последици на проблемите със здравеопазването на животните върху равновесието на пазара, изглежда оправдано да се възстанови използването на резерва за първоначалното му предназначение. Компенсирането на земеделските стопани за преките последици от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития, като например тези, които водят до физически загуби на растения, животни и продукти от тях, следва да е грижа на държавите членки, които отговарят за разработването на солидни стратегии за управление на рисковете и кризите с финансовата подкрепа на своите стратегически планове по ОСП, включително новите инструменти, създадени с настоящия регламент. Мерките за балансиране на отрицателните последици за земеделските стопани, причинени от смущения на пазара, като например тези, които засягат цените, разходите или продажбите, както и на косвените последици от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития, следва и занапред да се финансират от селскостопанския резерв.
- 62) Член 21, параграф 1 и член 32, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2021/2116, с които се определят правилата съответно за месечните и междинните плащания, следва да бъдат изменени, за да се вземе предвид заличаването с настоящия регламент на годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението, предвидено в член 54 от посочения регламент. Освен това следва да бъде изменен и член 21, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116, за да се гарантира, че вследствие на въведените с настоящия регламент изменения на член 86, параграф 2 и член 119, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2021/2115 разходите, които стават допустими за финансиране с принос от ЕФГЗ от дата на влизане в сила, която е преди датата на одобрението на изменението от Комисията, но е след датата на подаване на искането за изменение до Комисията, се декларират пред Комисията само след като изменението е одобрено от Комисията в съответствие с член 119, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2021/2115. За тази цел следва да е възможно разходите, които не могат да бъдат декларирани през съответния месец поради това, че се очаква одобрение на изменение, да бъдат декларирани през следващите месеци на същата финансова година или най-късно в годишните отчети за тази финансова година, които трябва да се изпратят на Комисията до 15 февруари на годината, следваща тази финансова година. При определяне на датата на влизане в сила на дадено изменение и за да се гарантира, че всички произтичащи от изменението разходи, които вече са изплатени на бенефициерите, може да бъдат декларирани в рамките на съответната финансова година, държавите членки следва да вземат предвид сроковете за процедурата по одобрение съгласно член 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115.
- 63) Член 40 от Регламент (ЕС) 2021/2116 относно спирането на плащания във връзка с годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението следва да бъде изменен, за да се вземе предвид заличаването с настоящия регламент на годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението, предвидено в член 54 от посочения регламент.

- 64) В член 53 от Регламент (ЕС) 2021/2116 се предвижда, че въз основа на информацията, посочена в член 9, параграф 3, първа алинея, букви а) и г), Комисията приема актове за изпълнение, съдържащи решението ѝ относно уравниването на сметките на акредитираните разплащателни агенции по отношение на разходите, посочени в член 5, параграф 2 и член 6 от посочения регламент. Член 53 от Регламент (ЕС) 2021/2116 следва да бъде изменен, за да се вземе предвид заличаването с настоящия регламент на годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението, предвидено в член 54 от посочения регламент.
- 65) В член 54 от Регламент (ЕС) 2021/2116 се предвижда, че ако разходите, посочени в член 5, параграф 2 и член 6 от същия регламент и отговарящи на интервенциите по дял III от Регламент (ЕС) 2021/2115, нямат съответстващ краен продукт, както са представени в годишния доклад за качеството на изпълнението, посочен в член 9, параграф 3 и член 10 от Регламент (ЕС) 2021/2116, както и в член 134 от Регламент (ЕС) 2021/2115, преди 15 октомври в годината след съответната бюджетна година Комисията приема актове за изпълнение за определяне на сумите, които трябва да бъдат приспаднати от финансирането от Съюза („годишно уравниване с оглед на качеството на изпълнението“). Опитът от първата година на прилагане на годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението и от подготовката за втората година показва, че държавите членки понасят непропорционална административна тежест при подготовката и предоставянето на необходимата информация за годишния доклад за качеството на изпълнението, както и по време на годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението. За да се облекчи административната тежест за държавите членки, годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението, предвидено в член 54 от Регламент (ЕС) 2021/2116, следва да отпадне. Изискването разходите, направени от разплащателните агенции, да отговарят на съответния краен продукт, предвидено в член 37, параграф 1, буква б), подточка i) от посочения регламент, е обхванато от процедурата по съответствие по член 55 от същия регламент.
- 66) Изискването разходите да са направени в съответствие с приложимите системи за управление, установено в член 37, параграф 1, буква б), подточка ii) от Регламент (ЕС) 2021/2116, се контролира от разплащателните агенции, а след това се проверява от сертифициращите органи всяка година и от Комисията под формата на прегледи на становищата и докладите на сертифициращия орган и като част от последващите действия във връзка с констатациите, както и по време на процедурите по съответствие, посочени в член 55 от същия регламент. Тези процедури предоставят увереност, че реализираните крайни продукти са постигнати в съответствие със законодателството на Съюза. Заедно с двугодишния преглед на изпълнението, посочен в член 135 от Регламент (ЕС) 2021/2115, тези процедури също гарантират постигането от държавите членки на междинните цели и целевите стойности, посочени в член 109, параграф 1, буква а) от същия регламент, определени от тях като част от техните системи за изпълнение в стратегическите планове по ОСП. Поради това член 54 от Регламент (ЕС) 2021/2116 следва да бъде заличен.
- 67) Необходимо е допълнително съгласуване на финансовите инструменти по ОСП и тези по другите политики в рамките на споделеното управление в контекста на нередностите и финансовите корекции, когато субектите, прилагащи финансови инструменти, докажат изпълнението на кумулативен набор от действия. Поради това е необходимо член 57 от Регламент (ЕС) 2021/2116 да бъде изменен така, че да се осигури съответствие с член 103, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

- 68) Много пъти земеделските стопани са докладвали за натиска, който понасят от множеството проверки през годината. Държавите членки вече имат възможност да групират няколко проверки в рамките на едно посещение. С цел да се намали броят на посещенията на място в едно земеделско стопанство и по този начин да се облекчи административната тежест за бенефициерите, когато е възможно, държавите членки не следва да избират бенефициер, който вече е бил избран за проверка на място през съответната година, освен когато обстоятелствата изискват втора проверка, за да се гарантира защитата на финансовите интереси на Съюза. Освен това намалението не следва да води до намаляване на равнището на проверките. За тази цел член 60, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116 следва да бъде съответно изменен.
- 69) Член 67, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116 следва да бъде изменен така, че да отпадне позоваването на годишното уравняване с оглед на качеството на изпълнението, посочено в член 54 от същия регламент.
- 70) Въз основа на първите години на прилагане изглежда излишно да се извършват проверки на място за интервенции, които се наблюдават чрез сателитни данни от сентинелите по програмата „Копирник“ или чрез други данни с поне еквивалентна стойност, тъй като това води до неоправдана тежест за държавите членки и земеделските стопани. Поради това за тези условия за допустимост държавите членки не следва да бъдат задължавани да извършват проверки на място, включително такива, които се извършват от разстояние с помощта на технически средства. За тази цел член 72 от Регламент (ЕС) 2021/2116 следва да бъде съответно изменен.
- 71) Придобитият опит показва, че оценките на качеството съответно на системата за идентификация на земеделските парцели (СИЗП), системата за геопространствени заявления за подпомагане (ГПЗП) и системата за мониторинг на площта (СМП) следва да бъдат обединени. Поради вътрешната свързаност на тези системи оценяването на качеството на една система, без да се отчита въздействието върху останалите, представлява предизвикателство. Освен това сливането на тези оценки на качеството ще е благоприятно за администрациите на държавите членки, тъй като ще се намали работата, свързана с процедурите за проверка и задълженията за докладване. В допълнение, ако възникне необходимост, държавите членки ще могат да се възползват от възможността да предложат едно-единствено коригиращо действие, с което се обхващат и трите системи (СИЗП, ГПЗП и СМП), вместо да прилагат отделни действия, което ще повиши тяхната ефективност. За тази цел в Регламент (ЕС) 2021/2116 следва да се въведе нов член и приложимите препратки следва да бъдат съответно изменени.
- 72) Както показва опитът от прилагането на системата за контрол във връзка с предварителните условия, включително процедурите по съответствие, някои условия са ненужно строги и създават неоправдана тежест за държавите членки, без непременно да засилват защитата на средствата на Съюза. За да се рационализира системата за контрол и да се намали административната тежест, като същевременно се запази нейната ефективност по отношение на проверката на спазването на предварителните условия, държавите членки следва да разполагат с гъвкавост при разработването на своите системи за контрол. За тази цел изискването за годишен преглед на системата за контрол следва да отпадне, а факторите, които следва да се вземат предвид при анализа на риска, да се оставят на преценката на държавите членки.

- 73) С Регламент (ЕС) 2024/1468 на Европейския парламент и на Съвета³¹ бяха изменени членове 83 и 84 от Регламент (ЕС) 2021/2216 с цел да се намали тежестта за малките земеделски стопани и националните администрации, свързана с контрола във връзка с предварителните условия и със санкциите. По-конкретно, земеделските стопани с максимален размер на стопанството до 10 хектара земеделска площ, декларирана в съответствие с член 69, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116, се освобождават от проверките във връзка с предварителните условия и от прилагането на административни санкции за неспазване на изискванията относно предварителните условия. Геопропространственото заявление, посочено в член 69, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116, обаче включва площи, различни от земеделска площ, а също така има технически ограничения при изчисляването на земеделските площи, тъй като някои елементи и особености на ландшафта невинаги могат да бъдат измерени и размерът им може да се променя с течение на времето. Поради това освобождаванията следва да се основават на площта, отговаряща на условията за плащане и подпомагане, които са от значение за предварителните условия.
- 74) Освен това малките бенефициери, които не са земеделски стопани, като например управителите на земи, невинаги могат да се възползват от освобождаванията от проверки и санкции. Административната тежест, свързана с проверките и прилагането на санкции във връзка с изискванията относно предварителните условия, както е предвидено в Регламент (ЕС) 2021/2116, обаче може да бъде непропорционално висока за тези бенефициери. Аналогично, тъй като управляваните от тези бенефициери площи са ограничени, а санкциите за малки бенефициери по принцип са ниски, прилагането на санкции би могло да доведе до непропорционална тежест за администрацията на държавите членки. Поради това малките бенефициери, които не са земеделски стопани, следва също да бъдат освободени от проверките във връзка с предварителните условия и от прилагането на административни санкции, свързани с изискванията относно предварителните условия. Независимо от това, важно е ОСП да продължи да допринася за екологичните цели, определени в член 6, параграф 1, букви г), д), и е) от Регламент (ЕС) 2021/2115, чрез изискванията относно предварителните условия, както и да се гарантира стабилността на тези изисквания като общо базово равнище за държавите членки и бенефициерите. Поради това изискванията относно предварителните условия следва да продължат да се прилагат за всички бенефициери, изброени в член 83, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116.
- 75) Членове 102 и 103 от Регламент (ЕС) 2021/2116, в които се определят правилата относно упражняването правомощията на Комисията да приема делегирани актове и процедурата на комитет, следва да бъдат изменени, за да се вземат предвид измененията на други разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/2116, въведени с настоящото предложение, по-специално заличаването на член 54 от посочения регламент.
- 76) За да се осигури съгласуваност между различните разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/2116, посоченият регламент следва да бъде изменен така, че да

³¹ Регламент (ЕС) 2024/1468 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 по отношение на стандартите за добро земеделско и екологично състояние, схемите за климата, околната среда и хуманното отношение към животните, изменение на стратегическите планове по ОСП, прегледа на стратегическите планове по ОСП и освобождаванията от проверки и санкции (ОВ L, 2024/1468, 24.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj>).

отпаднал позоваванията на процедурата за годишно уравниване с оглед на качеството на изпълнението, по-специално на член 54 и член 40, параграф 1 от същия регламент.

- 77) Поради това регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 следва да бъдат съответно изменени.
- 78) Във връзка с въведените с настоящия регламент изменения на член 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да се установят преходни разпоредби, за да се гарантира, че исканията за изменение и уведомленията за изменение на стратегическите планове по ОСП, подадени от държавите членки до Комисията преди влизането в сила на настоящия регламент, се одобряват по процедурите, приложими към момента на подаване на тези искания или уведомления за изменение.
- 79) За да се осигури гладкото прилагане на мерките, въведени с настоящия регламент и за може спешно да се намали административната тежест за органите на държавите членки, участващи в изготвянето на годишния доклад за качеството на изпълнението за финансовата 2025 година, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
- 80) Като се има предвид, че от селскостопанския резерв за 2025 г. вече са разпределени средства за секторите, засегнати от неблагоприятни климатични явления и природни бедствия, както е предвидено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2025/441 на Комисията³², член 2, точка 5 от настоящия регламент следва да се прилага от селскостопанската финансова 2026 година, т.е. едва от 16 октомври 2025 г.
- 81) В съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета³³ беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който прие становище на [...]

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/2115

Регламент (ЕС) 2021/2115 се изменя, както следва:

- 1) В член 4, параграф 3, първата алинея се заменя със следното:

„постоянно затревена площ и постоянно пасище“ (наричани заедно „постоянно затревени площи“) означава земя, която е използвана за отглеждане на трева или други тревни фуражи, естествено растящи (саморазсадени) или чрез култивиране (изкуствено засети), която не е била включена в сеитбооборота на стопанството в продължение на пет или повече години, както и, ако държавите членки решат това, която не е била разоравана, обработвана или засявана отново с различни видове треви или други тревни фуражи в продължение на пет

³² Регламент за изпълнение (ЕС) 2025/441 на Комисията от 6 март 2025 г. за предоставяне на спешно финансово подпомагане за селскостопанските сектори, засегнати от неблагоприятни климатични явления и природни бедствия в Испания, Хърватия, Кипър, Латвия и Унгария, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета

³³ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39—98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

или повече години, или в продължение на седем или повече години. Тя може да включва други видове, като храсти или дървета, които са подходящи за паша, и ако държавите членки решат, други видове, като храсти или дървета, източници на фураж за животни, при условие че преобладават тревите и другите тревни фуражи.“;

2) В член 10, втората алинея се заменя със следното:

„По-специално основното подпомагане на доходите за устойчивост, допълнителното преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост, допълнителното подпомагане на доходите за млади земеделски стопани и схемите за климата, околната среда и хуманното отношение към животните и плащанията при кризи за земеделските стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофални събития трябва да отговарят на критериите, определени в точките от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, посочени в приложение II към настоящия регламент, по отношение на тези интервенции. За други интервенции точките от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, посочени в приложение II към настоящия регламент, са индикативни и тези интервенции могат вместо това да бъдат в съответствие с различна точка от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, която не е посочена в приложение II от настоящия регламент, ако това е ясно определено и обосновано в стратегическия план по ОСП.“;

3) Член 11 се изменя, както следва:

а) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Ако държава членка възнамерява да увеличи планираните си крайни продукти, посочени в параграф 1 от настоящия член, както е посочено в нейния стратегически план по ОСП, одобрен от Комисията, тя съобщава на Комисията своите преразгледани планирани крайни продукти в съответствие с член 119, параграф 9 преди 1 януари на годината, предшестваща съответната референтна година.“

б) в параграф 5, трета алинея се заменя със следното:

„Всяка от тези държави членки представя уведомление в съответствие с член 119, параграф 9 с коефициента за намаление, посочен във втора алинея на посочения параграф, до 31 март на годината, предшестваща съответната референтна година.“

4) Член 12 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки включват в стратегическите си планове по ОСП система от предварителни условия, съгласно които земеделските стопани и другите бенефициери, които получават директни плащания съгласно глава II, с изключение на плащанията, посочени в член 41а, или годишни плащания съгласно членове 70, 71 и 72, подлежат на административна санкция, ако не отговарят на законоустановените изисквания за управление съгласно правото на Съюза и стандартите за ДЗЕС, установени в стратегическия план по ОСП, както са изброени в приложение III, по отношение на следните специфични области:

а) климата и околната среда, включително водите, почвите и биологичното разнообразие на екосистемите;

б) общественото здраве и здравето на растенията;

в) хуманното отношение към животните.“;

б) вмъква се следният параграф:

„1а. Чрез дерогация от параграф 1 системата от предварителни условия не се прилага за бенефициерите на плащанията, посочени в член 28.“;

5) В член 13, параграф 1 се добавят следните алинеи:

„Приема се, че земеделските стопани, чието цяло стопанство е сертифицирано в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета*, отговарят на стандарти 1, 3, 4, 5, 6 и 7 за ДЗЕС, изброени в приложение III към настоящия регламент.

При определянето на своите стандарти държавите членки могат, когато е целесъобразно, да определят елементите по член 109, параграф 2, буква а), точка i) така, че те да са в съответствие със задължителните изисквания, установени в националното законодателство и да не ги надвишават, при условие че тези съществуващи национални задължителни изисквания са в съответствие със стандартите за ДЗЕС, изброени в приложение III.“

* Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно биологичното производство и етиктирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ L 150, 14.6.2018 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).“;

6) В член 14, параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки посочват в своите стратегически планове по ОСП, че най-късно от 1 януари 2025 г. земеделските стопани и другите бенефициери, които получават директни плащания по глава II, с изключение на плащанията, посочени в член 41а, или годишни плащания съгласно членове 70, 71 и 72, ще подлежат на административна санкция, ако не спазват изискванията, свързани с приложимите условия на труд и заетост или задълженията на работодателите, произтичащи от правните актове, посочени в приложение IV.“;

7) Член 16 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Видовете интервенции по настоящата глава могат да бъдат под формата на необвързани и обвързани с производството директни плащания или под формата на допълнителни плащания при кризи.“;

б) добавя се следният параграф:

„4. Допълнителните плащания при кризи са директни плащания за земеделските стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития.“

8) В член 19, втората алинея се заменя със следното:

„Държавите членки, които решат да използват настоящата разпоредба, я прилагат за всички земеделски стопани, за които съществува инструмент за управление на риска през дадена година.“;

9) Член 28 се заменя със следното:

„Член 28

Плащания за дребни земеделски стопани

Държавите членки могат да отпуснат плащане на дребни земеделски стопани, определени от тях, под формата на еднократна сума или сума за хектар, която заменя директните плащания по настоящия раздел и раздел 3 от настоящата глава. Държавите членки предвиждат съответната интервенция в стратегическия план по ОСП като възможност за земеделските стопани, предоставяна по избор.

Чрез дерогация от първа алинея държавите членки могат да определят в стратегическия план по ОСП, че плащането за малки земеделски стопани, посочено в първа алинея, не замества директните плащания за подпомагане на екосхеми, установени в съответствие с член 31.

Годишното плащане за всеки земеделски стопанин съгласно първа алинея не надвишава 2500 EUR.

Държавите членки могат да решат да определят различни размери на еднократната сума или сумата за хектар, свързани с различни прагове за площ.“;

10) Член 31 се изменя, както следва:

а) параграф 5 се изменя, както следва:

1) i) втората алинея се заменя със следното:

„За задълженията, посочени в първата алинея, буква б), може да бъде предоставено подпомагане, когато в националното право са наложени изисквания, надвишаващи съответните задължителни минимални изисквания, установени в правото на Съюза, в случай че задълженията допринасят за съобразяването с тези изисквания.“;

б) ii) добавя се следната алинея:

„Чрез дерогация от първа алинея държавите членки могат да решат да изключат от изискването, установено в първа алинея, буква а), стандарт 2 за ДЗЕС, установен съгласно глава I, раздел 2 от настоящия дял.“;

в) параграф 7 се изменя, както следва:

i) втората алинея се заменя със следното:

Чрез дерогация от първа алинея плащанията, предоставяни в съответствие с буква б) от същата алинея за задължения за хуманно отношение към животните, задължения за борба с антимикробната резистентност, задължения за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и за задължения за преминаване към практики и методи за биологично земеделие, определени в Регламент (ЕС) 2018/848, или за поддържане на такива практики и методи може да бъдат и под формата на годишно плащане за животински единици.“;

ii) добавя се следната алинея:

„Чрез дерогация от първа алинея плащанията, предоставяни в съответствие с буква б) от същата алинея, може, когато е подходящо, да бъдат под формата на годишно плащане за пчелни кошери. За целите на тази дерогация се прилага определението за пчелен кошер, дадено в делегирания акт, посочен в член 56, буква б).“;

11) В дял III, глава II се добавя следният раздел:

„Раздел 4

Допълнителни плащания при кризи

Член 41a

Допълнителни плащания при кризи за земеделските стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития по линия на директните плащания

1. Държавите членки могат да предоставят допълнителни плащания при кризи, за да компенсират бенефициерите на директни плащания по раздели 2 и 3 от настоящата глава, които са засегнати от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или

катастрофални събития. Тези плащания имат за цел да се осигури непрекъснатост на земеделската дейност на тези бенефициери и подлежат на условията, определени в настоящия член и допълнително уточнени от държавите членки в техните стратегически планове по ОСП.

2. Подпомагането по настоящия член е обвързано с официалното признаване от компетентния орган на държавата членка, че е настъпило природно бедствие, неблагоприятно климатично явление или катастрофално събитие, както е определено от държавата членка, и че тези събития или мерките, приети в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/2031 за ликвидиране или ограничаване на болест по растенията или вредител, или мерките, приети за контрол, профилактика или ликвидиране на болести по животните, изброени в приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1882 на Комисията*, или мерките, приети по отношение на нововъзникваща болест в съответствие с член 6, параграф 3 и член 259 от Регламент (ЕС) 2016/429, са причинили пряко щети, в резултат на които е унищожена поне 30 % от средногодишната продукция на земеделския стопанин за предшестващия тригодишен период или от усреднения размер на база три години от предшестващия петгодишен период, като се изключват годините с най-високите и най-ниските стойности. Загубите се изчисляват на ниво стопанство или на ниво дейност на стопанството в съответния сектор, или по отношение на конкретната засегната площ.

3. Държавите членки гарантират, че подпомагането по настоящия член е насочено към земеделските стопани, които са най-засегнати от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития, като определят условията за допустимост въз основа на наличните данни.

4. Държавите членки определят приложимите ставки на помощта за компенсиране на загубите на продукция. Тези ставки са по-високи за земеделските стопани, които са обхванати от застрахователна схема или друг инструмент за управление на риска. За изчисляване на загубите на продукция може да се използват индекси.

5. Държавите членки могат да решат да съфинансират плащанията с допълнително национално финансиране в размер до 200 % в съответствие с член 115, параграф 5 и член 146.

6. Когато предоставят подпомагане по настоящия член, държавите членки гарантират съответствието на интервенциите по настоящия член с интервенциите на основание член 78а, както и недопускането на свръхкомпенсация в резултат на съчетаването на интервенция по настоящия член с други инструменти за подпомагане на национално равнище или на равнището на Съюза или с частни застрахователни схеми.

7. Чрез дерогация от член 111, първа алинея, букви з) и и) от същата алинея не се прилагат за подпомагането по този вид интервенция.

* Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1882 на Комисията от 3 декември 2018 г. за прилагането на някои правила за профилактика и контрол на болести за категориите болести от списъка и за установяване на списък на животинските видове или групите животински видове, които носят значителен риск от разпространение на болестите от списъка (ОВ L 308, 4.12.2018 г., стр. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/1882/oj).“;

12) Член 48 се заменя със следното:

„Член 48

Планиране и докладване на равнище оперативна програма

Член 7, параграф 1, буква а), член 102, член 111, букви ж) и з), член 112, параграф 3, буква б) и член 134 се прилагат за видовете интервенции в секторите, посочени в член 42, букви а), г),

д) и е), на равнището на оперативните програми, а не на равнището на интервенцията. Планирането и докладването за тези видове интервенции се извършват също на равнището на оперативните програми.“;

13) В член 52, параграф 2, втората алинея се заменя със следното:

„Тези ограничения могат да бъдат увеличени с 0,5 процентни пункта, когато оперативната програма включва една или повече интервенции, свързани с някоя от целите, посочени в член 46, букви г), д), е), з), и) или й), при условие че сумата над съответния процент, определен в първа алинея, се използва единствено за финансиране на разходите, произтичащи от изпълнението на тези интервенции. В случая на асоциации на организации на производители, включително транснационални асоциации на организации на производители, тези интервенции могат да се изпълняват от асоциацията от името на нейните членове.“;

14) Член 69 се изменя, както следва:

а) буква д) се заменя със следното:

„д) установяване на млади земеделски стопани и нови земеделски стопани, стартиране на стопанска дейност в селските райони и развитие на стопанската дейност на малките земеделски стопанства“;

б) добавя се следната буква:

„и) плащания при кризи за земеделските стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития по линия на развитието на селските райони.“;

15) Член 70 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се изменя, както следва:

б) i) втората алинея се заменя със следното:

„За задълженията, посочени в първата алинея, буква б), може да бъде предоставено подпомагане, когато в националното право са наложени изисквания, надвишаващи съответните задължителни минимални изисквания, установени в правото на Съюза, в случай че задълженията допринасят за съобразяването с тези изисквания.“

ii) вмъква се следната алинея:

„Чрез дерогация от първата алинея държавите членки могат да решат да изключат от изискването, посочено в първа алинея, буква а), стандарт 2 за ДЗЕС, установен съгласно глава I, раздел 2 от настоящия дял.“;

в) параграф 8 се заменя със следното:

„8. Когато подпомагането по настоящия член се предоставя за задължения в областта на агроекологията и климата или за задължения за преминаване към практики и методи за биологично земеделие, установени с Регламент (ЕС) 2018/848, или за поддържане на такива практики и методи, държавите членки установяват плащане на хектар или, когато е подходящо, плащане на пчелен кошер, както е определено в делегирания акт, посочен в член 56, буква б) от настоящия регламент. За други задължения държавите членки могат да прилагат единици, различни от хектар. В надлежно обосновани случаи държавите членки могат да предоставят подпомагане по настоящия член под формата на еднократна сума.

Чрез дерогация от първата алинея подпомагането за благоприятни за климата задължения в областта на агроекологията и климата или за задължения за преминаване към практики и методи за биологично земеделие, установени с Регламент (ЕС) 2018/848, или за поддържане

на такива практики и методи, може да бъде под формата на плащане за животински единици.“;

16) В член 72, параграф 5 се добавя следната алинея:

„Чрез дерогация от първата алинея държавите членки могат да решат да включат в изчислението допълнителните разходи и пропуснатите приходи, свързани с ограничения, произтичащи от спазването на стандарт 2 за ДЗЕС, установен съгласно глава I, раздел 2 от настоящия дял.“;

17) В член 73, параграф 5 се заменя със следното:

5. Ако правото на Съюза доведе до налагане на нови изисквания за земеделските стопани, може да бъде предоставено подпомагане за инвестиции с цел съобразяване с тези изисквания за не повече от 36 месеца от датата, на която изискванията стават задължителни за стопанството.

За младите земеделски стопани, установени за първи път в земеделско стопанство като ръководители на стопанството, подпомагането за инвестиции за постигане на съответствие с изискванията на правото на Съюза може да бъде предоставено за максимален срок от 36 месеца от датата на установяване или до приключване на действията, определени в бизнес плана, посочен в член 75, параграф 3.“;

18) Член 75 се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следното:

„Установяване на млади земеделски стопани и нови земеделски стопани, стартиране на стопанска дейност в селските райони и развитие на стопанската дейност на малките земеделски стопанства“;

б) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки могат да предоставят подпомагане за установяването на млади земеделски стопани и стартирането на стопанска дейност в селските райони, включително установяването на нови земеделски стопани, и за развитие на стопанската дейност на малките земеделски стопанства, при условията, установени в настоящия член, и както е уточнено допълнително в стратегическите им планове по ОСП с цел да допринесат за постигането на една или повече от специфичните цели, посочени в член 6, параграфи 1 и 2.“;

в) в параграф 2 се добавя следната буква:

„г) развитие на стопанската дейност на малките земеделски стопанства, както е определено от държавите членки съгласно член 73, параграф 4, втора алинея, буква б).“;

г) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Държавите членки предоставят подпомагане под формата на еднократни суми или финансови инструменти, или комбинация от двете. Подпомагането се ограничава до:

а) максимален размер на помощта 100 000 EUR за дейностите, посочени в параграф 2, букви а), б) и в);

б) максимален размер на помощта 50 000 EUR за дейностите, посочени в параграф 2, буква г).

Подпомагането може да бъде диференцирано в съответствие с обективни критерии.“;

19) В член 76, параграф 5, първата алинея се заменя със следното:

„Държавите членки гарантират, че подпомагането се предоставя само за покриване на загуби, които надвишават праг от поне 20 % от средногодишната продукция или доход на даден земеделски стопанин за предшестващия тригодишен период или от усреднения размер на база три години от предшестващия петгодишен период, като се изключват годините с най-високи и най-ниски стойности. Когато се използват секторни инструменти за управление на свързания с продукцията риск, загубите се изчисляват на ниво стопанство или на ниво дейност на стопанството в съответния сектор, или по отношение на конкретната застрахована площ.

За трайни насаждения и в други обосновани случаи, за които методите за изчисляване, посочени в първата алинея, не са подходящи, държавите членки могат да оценяват загубите въз основа на средногодишната продукция или доход на даден земеделски стопанин за период, който не превишава осем години, като се изключват годините с най-високи и най-ниски стойности.

Държавите членки могат да прилагат подходяща алтернативна оценка за изчисляване на загубите за младите и новите земеделски стопани.“;

20) В дял III, глава IV, раздел 1 се добавя следният член:

„Член 78а

Плащания при кризи за земеделските стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития по линия на развитието на селските райони

1. Държавите членки могат да предоставят плащания при кризи на активните земеделски стопани, които са засегнати от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития. Тези плащания имат за цел да се осигури непрекъснатост на земеделската дейност на тези земеделски стопани и подлежат условията, определени в настоящия член и допълнително уточнени от държавите членки в техните стратегически планове по ОСП.

2. Подпомагането по настоящия член е обвързано с официалното признаване от компетентния орган на държавата членка, че е настъпило природно бедствие, неблагоприятно климатично явление или катастрофално събитие, както е определено от държавата членка, и че тези събития или мерките, приети в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/2031 за ликвидиране или ограничаване на болест по растенията или вредител, или мерките, приети за контрол, профилактика или ликвидиране на болести по животните, изброени в приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1882 на Комисията, или мерките, приети по отношение на нововъзникваща болест в съответствие с член 6, параграф 3 и член 259 от Регламент (ЕС) 2016/429, са причинили пряко щети, в резултат на които е унищожена поне 30 % от средногодишната продукция на земеделския стопанин за предшестващия тригодишен период или от усреднения размер на база три години от предшестващия петгодишен период, като се изключват годините с най-високи и най-ниски стойности. Загубите се изчисляват на ниво стопанство или на ниво дейност на стопанството в съответния сектор, или по отношение на конкретната засегната площ.

3. Държавите членки гарантират, че подпомагането по настоящия член е насочено към земеделските стопани, които са най-засегнати от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития, като определят условията за допустимост въз основа на наличните данни.

4. Държавите членки определят приложимите ставки на помощта за компенсиране на загубите на продукция. Тези ставки са по-високи за земеделските стопани, които са

обхванати от застрахователна схема или друг инструмент за управление на риска. За изчисляване на загубите на продукцията може да се използват индекси.

5. Когато предоставят подпомагане по настоящия член, държавите членки гарантират съответствието на интервенциите по настоящия член с интервенциите, основани на член 41а, както и недопускането на свръхкомпенсация в резултат на съчетаването на интервенция по настоящия член с други инструменти за подпомагане на национално равнище или на равнището на Съюза или с частни застрахователни схеми.

6. Чрез дерогация от член 111, първа алинея, букви з) и и) от същата алинея не се прилагат за подпомагането по този вид интервенция.“;

21) В член 79, параграф 1, първата алинея се заменя със следното:

„След консултация с мониторинговия комитет, посочен в член 124 („мониторинговия комитет“), националният управляващ орган, регионалните управляващи органи, когато е приложимо, или определените междинни звена определят критерии за подбор на интервенции, отнасящи се до следните видове интервенции: инвестиции, установяване на млади земеделски стопани и нови земеделски стопани, стартиране на стопанска дейност в селските райони и развитие на стопанската дейност на малките земеделски стопанства, сътрудничество, обмен на знания и разпространение на информация. Тези критерии за подбор имат за цел да се гарантира еднакво третиране на кандидатите, по-добро използване на финансовите средства и насочване на подпомагането според целта на интервенциите.“;

22) Член 80 се изменя, както следва:

а) в параграф 2, първата алинея се заменя със следното:

„Когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, се прилагат определенията за „финансов инструмент“, „финансов продукт“, „краен получател“, „холдингов фонд“, „специален фонд“, „ефект на ливъридж“, „коефициент на мултиплициране“, „разходи за управление“ и „такси за управление“, установени в член 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и разпоредбите на дял V, глава II, раздел II и точка II от приложение XIII към посочения регламент.“;

б) в параграф 3, втората алинея се заменя със следното:

„За дейности, попадащи в обхвата на член 42 от ДФЕС, общият размер на подпомагането за оборотен капитал, предоставено на даден краен получател, не надвишава брутният еквивалент на безвъзмездна помощ от 300 000 EUR за който и да е период от три години.“;

в) в параграф 5 се добавя следната алинея:

„Данъкът върху добавената стойност (ДДС) е допустим по отношение на инвестициите, направени от крайни получатели в контекста на финансовите инструменти. Когато тези инвестиции са подкрепени от финансови инструменти, съчетани с подкрепа за програмата под формата на безвъзмездни средства, както е посочено в член 58, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060, ДДС не е допустим за частта от инвестиционните разходи, която съответства на подкрепата за програмата под формата на безвъзмездни средства, освен ако ДДС за инвестиционните разходи не подлежи на възстановяване съгласно националното законодателство за ДДС.“;

23) Член 81 се изменя, както следва:

а) в параграф 1, първата алинея се заменя със следното:

„В предложението за стратегически план по ОСП, посочено в член 118, или в искането за изменение на стратегически план по ОСП, посочено в член 119, държавите членки могат да разпределят сума в размер до 3 % от първоначалните общи разпределяни по ЕЗФРСР

средства за стратегическия план по ОСП, която да се внесе в InvestEU и да се изпълнява чрез гаранцията на ЕС или финансовия инструмент InvestEU, посочен в член 10а от Регламент (ЕС) 2021/523, и консултантския център InvestEU. Стратегическият план по ОСП съдържа обосновка за използването на InvestEU и неговия принос за постигането на една или повече от специфичните цели, посочени в член 6, параграфи 1 и 2 от настоящия регламент и избрани по линия на стратегическия план по ОСП.“;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Посочената в параграф 1 сума се използва за обезпечаване на частта от гаранцията на ЕС или за финансирането, предоставено по линия на финансовия инструмент InvestEU, по подразделението на държавата членка и за консултантския център InvestEU при сключване на споразумението за финансов принос, посочено в член 10, параграф 3 или член 10а, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/523. Поемането на бюджетни задължения от страна на Съюза по отношение на всяко споразумение за финансов принос може да се извършва от Комисията на годишни вноски в периода между 1 януари 2023 г. и 31 декември 2027 г.“;

в) в параграф 4, първата алинея се заменя със следното:

„Ако след приемането на решението за изпълнение на Комисията за одобряване на стратегическия план по ОСП в съответствие с член 118 от настоящия регламент не бъде сключено споразумение за финансов принос съгласно член 10, параграф 2 или член 10а, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/523 за посочената в параграф 1 от настоящия член сума, разпределена в същия стратегически план по ОСП, съответната сума се преразпределя в стратегическия план по ОСП след одобрение на искане за изменение, отправено от държавата членка в съответствие с член 119 от настоящия регламент.“;

г) параграфи 5, 6 и 7 се заменят със следното:

„5. Ако в срок от 12 месеца след одобряването на споразумението за финансов принос не бъде сключено гаранционно споразумение, както е предвидено в член 10, параграф 4, втора алинея или член 10а, параграф 4, втора алинея от Регламент (ЕС) 2021/523, споразумението за финансов принос се прекратява или продължава по взаимно съгласие.

Ако членството на дадена държава членка в InvestEU бъде прекратено, съответните суми, внесени в общия обезпечителен фонд като обезпечение или разпределени по линия на финансовия инструмент InvestEU, се възстановяват като вътрешни целеви приходи съгласно член 21, параграф 5 от Финансовия регламент и държавата членка внася искане за изменение на стратегическия си план по ОСП, за да използва възстановените и разпределените суми за бъдещи календарни години съгласно параграф 2 от настоящия член.

Прекратяването или изменението на споразумението за финансов принос се сключва едновременно с приемането на решението за изпълнение на Комисията за одобряване на съответното изменение на стратегическия план по ОСП, но не по-късно от 31 декември 2026 г.

6. Ако гаранционното споразумение, посочено в член 10, параграф 4, трета алинея или в член 10а, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) 2021/523, не е било надлежно приложено в рамките на договорения в споразумението за финансов принос срок, но не повече от четири години след подписването на гаранционното споразумение, споразумението за финансов принос се изменя. Държавата членка може да поиска сумите, внесени в гаранцията на ЕС или във финансовия инструмент InvestEU съгласно параграф 1 от настоящия член и за които е поето задължение в гаранционното споразумение, но които не покриват съответни заеми, капиталови инвестиции или други инструменти за поемане на риск, да бъдат третираны в съответствие с параграф 5 от настоящия член.

7. Средствата, генерирани от или относими към приноса за гаранцията на ЕС съгласно настоящия член, се предоставят на държавата членка в съответствие с член 10, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/523 и се използват за подпомагане по същата цел или същите цели, посочени в параграф 1 от настоящия член, под формата на финансови инструменти или бюджетни гаранции. Средствата, генерирани от или относими към сумите, внесени във финансовия инструмент InvestEU съгласно настоящия член, се предоставят на държавата членка в съответствие със споразумението за финансов принос и се използват за подпомагане по същата цел или същите цели под формата на финансови инструменти или бюджетни гаранции.“;

24) В член 83, параграф 2 след буква б) се добавя следната буква:

„ба) в съответствие с методите за изчисляване, установени съгласно членове 54 и 55 и член 56, параграфи 1 и 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060.“;

25) В член 86, параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. Разходите, които стават допустими в резултат на изменение на стратегическия план по ОСП, са допустими за принос от ЕФГЗ от датата на влизане в сила на изменението, определена от съответната държава членка в съответствие с член 119, параграф 8, но не по-рано от датата на подаване на искането за изменение до Комисията или от датата на подаване на уведомление до Комисията, както е посочено в член 119, параграф 9.;

Чрез дерогация от първата алинея от настоящия параграф в стратегическия план по ОСП може да се предвиди, че в случаите на извънредни мерки поради природни бедствия, катастрофални събития или неблагоприятни климатични явления финансираните от ЕФГЗ разходи, свързани с изменения на стратегическия план по ОСП, отнасящи се до интервенциите, посочени в член 41а, може да започнат да се считат за допустими от датата на настъпване на събитието.

3. Разходите, които са станали допустими в резултат на изменение на стратегическия план по ОСП, са допустими за принос от ЕЗФРСР, считано от датата на подаване в Комисията на искането за изменение или от датата на уведомлението за изменението, посочено в член 119, параграф 9.

Чрез дерогация от първа алинея от настоящия параграф и от параграф 4, втора алинея, в стратегическия план по ОСП може да се предвиди, че в случаите на извънредни мерки поради природни бедствия, катастрофални събития или неблагоприятни климатични явления или на съществени и внезапни промени в социално-икономическите условия в държавата членка или региона, разходите, финансирани по ЕЗФРСР и свързани с измененията в стратегическия план по ОСП, може да започнат да се считат за допустими от датата на настъпване на събитието.“

26) В дял IV се вмъква следният член:

„Член 96а

Максимален размер на разпределените финансови средства за плащания при кризи за земеделските стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития

1. За всяка държава членка максималната сума, която може да бъде заделена за плащания при кризи за земеделските стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития съгласно членове 41а и 78а, се ограничава до годишните суми, посочени в таблица 1 от приложение XV.

За календарните 2025 и 2026 година общите годишни разходи за допълнителните плащания при кризи, посочени в член 41а, не надвишават индикативния размер на разпределените финансови средства за този вид интервенция за съответната календарна година, определен от държавите членки в техните финансови планове в съответствие с член 112, параграф 2, буква а) и одобрен от Комисията в съответствие с член 119. Този финансов таван представлява финансов таван, определен по правото на Съюза.

Общите разходи по ЕЗФРСР за плащанията при кризи, посочени в член 78а, не надвишават сумата на индикативните разпределения на финансови средства за този вид интервенция за финансовите 2026 и 2027 година, определени от държавите членки в техните финансови планове в съответствие с член 112, параграф 2, буква а) и одобрени от Комисията в съответствие с член 119. Този финансов таван представлява финансов таван, определен по правото на Съюза.

2. Чрез дерогация от параграф 1, когато държавата членка реши да не предоставя подкрепа за плащания при кризи в съответствие с член 78а, максималната годишна сума, която може да бъде заделена от тази държава членка за допълнителните плащания при кризи, посочени в член 41а, се ограничава до годишните суми, посочени в таблица 2 от приложение XV.

За календарните 2025 и 2026 година общите годишни разходи за допълнителните плащания при кризи, посочени в член 41а, не надвишават индикативния размер на разпределените финансови средства за този вид интервенция за съответната календарна година, определен от държавите членки в техните финансови планове в съответствие с член 112, параграф 2, буква а) и одобрен от Комисията в съответствие с член 119. Този финансов таван представлява финансов таван, определен по правото на Съюза.“;

27) В член 111, втората алинея се заменя със следното:

„Буква д) от първа алинея не се прилага за интервенции в рамките на вида интервенции за допълнителни плащания при кризи за земеделските стопани по линия на директните плащания, посочени в член 41а, вида интервенции в сектора на пчеларството, посочени в член 55, параграф 1, буква а) и букви в) — ж), за интервенции в рамките на вида интервенции в лозаро-винарския сектор, посочени в член 58, параграф 1, букви з) — к), за информационните и насърчителни дейности за схеми за качество в рамките на вида интервенции за сътрудничество, посочени в член 77 и за вида интервенции за допълнителни плащания при кризи за земеделските стопани по линия на развитието на селските райони, посочени в член 78а.“;

28) В член 115, параграф 5, буква а) се заменя със следното:

„а) кратко описание на допълнителното национално финансиране за интервенциите за развитие на селските райони, посочени в дял III, глава IV и за интервенциите за допълнителни плащания при кризи за земеделските стопани, посочени в член 41а, което се предоставя в рамките на стратегическия план по ОСП, включително разбивка на сумите по интервенции и посочване на съответствието с изискванията, установени в настоящия регламент;“;

29) Член 119 се заменя със следното:

„Член 119

Изменения на стратегическия план по ОСП

1. Държавите членки могат да изменят своите стратегически планове по ОСП, като подадат искания за стратегическо изменение до Комисията съгласно параграф 2 или като уведомяват Комисията за изменението съгласно параграф 9.

2. Държавите членки подават до Комисията искания за стратегически изменения на стратегическите планове по ОСП. Стратегически изменения са следните изменения на стратегическите планове по ОСП:

а) изменения, с които се въвеждат нови интервенции в стратегическите планове на ОСП или се заличават интервенции от стратегическите планове на ОСП;

б) изменения, които водят до промени в междинните цели или целевите стойности на показателите за резултата, които са отбелязани с PR в приложение I;

в) изменения, свързани с член 17, параграф 5, член 88, параграф 7, членове 92—98 или член 103, параграфи 1—5;

г) изменения на целевите и финансовите планове в стратегическия план по ОСП, посочени в член 112, включително изменения на приноса от ЕЗФРСР за InvestEU, посочен в член 81, изменения на общия принос от ЕЗФРСР за всеки вид интервенция за целия период, обхванат от стратегическия план по ОСП или изменения, свързани с процентното участие на ЕЗФРСР, посочено в член 91.

Исканията за стратегически изменения на стратегическите планове по ОСП са надлежно обосновани и в тях по-конкретно се посочва какво е очакваното отражение на промените в плана върху постигането на специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2. Те се придружават от изменения план, включително и актуализираните приложения, ако има такива.

3. Комисията прави оценка на съгласуваността на стратегическите изменения, посочени в параграф 2, с настоящия регламент и с приетите в съответствие с него и с Регламент (ЕС) 2021/2116 делегирани актове и актове за изпълнение и на ефективния им принос за постигането на специфичните цели.

4. Комисията одобрява исканото стратегическо изменение на стратегически план по ОСП, при условие че е представена необходимата информация и че стратегическото изменение е съвместимо с настоящия регламент и с Регламент (ЕС) 2021/2116, както и с приетите в съответствие с тях делегирани актове и актове за изпълнение.

5. Комисията прави коментари в срок от 30 работни дни от подаването на искането за изменение, посочено в параграф 2. Държавите членки предоставят на Комисията необходимата допълнителна информация.

6. Одобряването на искане за стратегическо изменение на стратегически план по ОСП се извършва не по-късно от три месеца след подаването му от държавата членка.

7. Искане за стратегическо изменение на стратегическия план по ОСП може да се подава два пъти на календарна година с възможните изключения, предвидени в настоящия регламент или определени от Комисията в съответствие с член 122. Освен това в рамките на периода на стратегическия план по ОСП може да бъдат подавани още три допълнителни искания за стратегическо изменение на стратегическия план по ОСП. Настоящият параграф не се прилага за искания за изменения с цел подаване на липсващите части на стратегическия план по ОСП съгласно член 118, параграф 5.

Искане за стратегическо изменение на стратегическия план по ОСП във връзка с член 17, параграф 5, член 88, параграф 7 или член 103, параграф 5 не се взема предвид по отношение на ограничението, предвидено в първата алинея от настоящия параграф.

8. Изменение на стратегическия план по ОСП във връзка с член 17, параграф 5, член 88, параграф 7 или член 103, параграф 1 във връзка с ЕФГЗ влиза в сила от 1 януари на календарната година след годината на одобрение на искането за стратегическо изменение от Комисията и след съответстващото изменение на разпределените средства в съответствие с член 87, параграф 2.

Изменение на стратегическия план по ОСП във връзка с член 103, параграф 1 във връзка с ЕЗФРСР влиза в сила след одобрение на искането за стратегическо изменение от Комисията и след съответстващото изменение на разпределените средства в съответствие с член 89, параграф 4.

Стратегическо изменение на стратегическия план по ОСП във връзка с ЕФГЗ, различно от измененията, посочени в първата алинея от настоящия параграф, влиза в сила от дата, определена от държавата членка, но не по-рано от датата на подаване на искането за посоченото изменение до Комисията. Държавите членки могат да определят различна дата или дати на влизане в сила за различните елементи на стратегическото изменение. Ако има вероятност стратегическото изменение да постави засегнатите земеделски стопани в по-неблагоприятно положение от това преди изменението, при определяне на датата на влизане в сила на изменението държавите членки вземат предвид необходимостта земеделските стопани и другите бенефициери да разполагат с достатъчно време, за да вземат предвид изменението. Планираната дата на влизане в сила на стратегическо изменение във връзка с ЕЗФГ се посочва от държавата членка в искането за изменение на стратегическия план по ОСП, посочено в параграф 2 от настоящия член, и подлежи на одобрение от Комисията в съответствие с параграф 10 от настоящия член.

9. Държавите членки могат по всяко време да въвеждат и прилагат други изменения на своите стратегически планове по ОСП, които са различни от стратегическите изменения, посочени в параграф 2. За тези други изменения те уведомяват Комисията не по-късно от момента, когато започнат да ги прилагат, и ги добавят към изменения стратегически план по ОСП, представен заедно със следващото искане за изменение в съответствие с параграф 2. .

В случай че въведат изменения във връзка със стандарти 1 и 4 за ДЗЕС, държавите членки гарантират и предоставят специална обосновка, че тези изменения не излагат на риск целите в областта на околната среда и климата, свързани, според случая, с опазването на постоянно затревените площи или опазването на водните басейни от замърсяване.

Ако Комисията не възрази срещу измененията, за които е уведомена, до 30 работни дни от подаването на уведомлението, измененията пораждаат правни последици от датата на уведомлението. Комисията възразява срещу изменение, за което е уведомена, ако установи, че изменението не е съвместимо с настоящия регламент и Регламент (ЕС) 2021/2116, както и с приетите въз основа на тях делегирани актове и актове за изпълнение.

Измененията, за които е подадено уведомление и срещу които Комисията е изразила възражения, не пораждаат правно действие и държавата членка ги заличава от изменения стратегически план по ОСП, представен съгласно първата алинея от настоящия параграф. Разходите в резултат на тези изменения не са допустими за принос от ЕЗФРСР или ЕФГЗ. Държавата членка може да представи тези изменения на Комисията за одобрение в искане за стратегическо изменение, посочено в параграф 2. Правилата за одобряване на стратегически изменения съгласно параграфи 2—8 и параграфи 10 и 11 относно стратегическите изменения се прилагат *mutatis mutandis* за одобряването на измененията, срещу които Комисията е възразила в съответствие с втората алинея от настоящия параграф. Член 121 от настоящия регламент относно изчисляването на сроковете за действията на Комисията се прилага *mutatis mutandis* за действията съгласно настоящия параграф.

10. Всяко стратегическо изменение на стратегически план по ОСП, посочено в параграф 2, се одобрява от Комисията посредством решение за изпълнение, без да се прилага процедурата на комитет, посочена в член 153.

11. Без да се засягат разпоредбите на член 86, стратегическите изменения на стратегическите планове по ОСП, посочени в параграф 2, пораждат правни последици само след като за тях бъде получено одобрение от Комисията.

12. Поправки на технически грешки, на очевидни грешки или на грешки с чисто редакционен характер, които не засягат прилагането на политиката и интервенцията, не се считат за искане за изменение или за уведомление съгласно настоящия член. Държавите членки уведомяват Комисията за такива поправки.“

30) Член 120 се заличава;

31) В член 122, буква а) се заменя със следното:

„а) процедурите и сроковете за подаването на исканията за изменение и на уведомленията за изменение;“;

32) В член 124, параграф 4, буква г) се заменя със следното:

„г) всяко предложение на управляващия орган за изменение на стратегически план по ОСП, а по отношение на предложенията за изменение на стратегически план по ОСП във връзка с ЕФГЗ — датата на влизане в сила на изменението, предложена от управляващия орган в съответствие с член 119, параграф 8.“;

33) Член 134 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следното:

„3. За да бъде счетен за допустим, годишният доклад за качеството на изпълнението съдържа цялата информация, изисквана в параграфи 4, 5, 7 и 10. Комисията информира съответната държава членка в срок от 15 работни дни от представянето на годишния доклад за качеството на изпълнението, ако той е счетен за недопустим, като в противен случай той се счита за допустим.“;

б) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Количествената информация, посочена в параграф 4, включва:

а) реализираните крайни продукти, постигнати до края на предшестващата финансова година;

б) brutните разходи към края на финансовата година, отнасящи се до крайните продукти, посочени в буква а), преди прилагането на санкции или други намаления, а за ЕЗФРСР — при отчитане на преразпределението на отменените или възстановени средства съгласно член 57 от Регламент (ЕС) 2021/2116;

в) съотношението между brutните разходи, посочени в буква б), и съответните реализирани крайни продукти, посочени в буква а) (наричано по-нататък „реализирана единична сума“);

г) резултатите и отклонението от съответните междинни цели, определени в съответствие с член 109, параграф 1, буква а).

Информацията, посочена в първа алинея, букви а), б) и в), съдържа разбивка по единична сума, както е установено в стратегическия план по ОСП в съответствие с член 111, буква з). За показателите за крайните продукти, посочени в приложение I като използвани само за мониторинг, се включва само информацията, посочена в първа алинея, буква а) от настоящия параграф.“;

- в) параграф 6 се заличава;
- г) в параграф 7, буква б) се заменя със следното:

„б) всякакви въпроси, засягащи качеството на изпълнението на стратегическия план по ОСП, по-специално по отношение на отклоненията от междинните цели, като се представя обосновката, посочена в член 135 или, когато е целесъобразно, като се посочват причините и когато е уместно, се описват предприетите мерки;“;

- д) параграфи 8 и 9 се заличават;
- е) в параграф 10, втората алинея се заличава;
- ж) параграф 13 се заменя със следното:

„13. Комисията може да прави коментари по допустимите годишни доклади за качеството на изпълнението в срок от един месец от деня, в който Комисията е уведомила държавите членки за тяхната допустимост. Ако Комисията не представи коментари в посочения срок, докладите се считат за приети. Член 121 относно изчисляването на сроковете за действията на Комисията се прилага *mutatis mutandis*.“;

34) В член 146, първата алинея се заменя със следното:

„Подпомагането, предоставяно от държавите членки във връзка с операции, попадащи в обхвата на член 42 от ДФЕС, което има за цел да осигури допълнително финансиране за интервенциите за развитие на селските райони, установени в дял III, глава IV от настоящия регламент, и за интервенциите за допълнителни плащания при кризи за земеделските стопани, установени в член 41а от настоящия регламент, за които е предоставено подпомагане от Съюза в независимо кой момент от периода на стратегическия план по ОСП, може да бъде извършено само ако отговаря на изискванията на настоящия регламент и е включено в приложение V към стратегическите планове по ОСП, одобрени от Комисията.“;

- 35) Член 159 се заличава;
- 36) Приложения I, II и III се изменят в съответствие с приложение I към настоящия регламент.
- 37) Текстът на приложение II към настоящия регламент се добавя като приложение XV.

Член 2

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/2116

Регламент (ЕС) 2021/2116 се изменя, както следва:

- 1) В член 9, параграф 3, първа алинея, буква б) се заменя със следното:

„б) годишния доклад за качеството на изпълнението, посочен в член 134 от Регламент (ЕС) 2021/2115, удостоверяващ, че разходите са направени в съответствие с член 37 от настоящия регламент;“;

- 2) В член 10, параграф 1, буква б) се заменя със следното:

„б) да представи на Комисията годишния доклад за качеството на изпълнението, посочен в член 134 от Регламент (ЕС) 2021/2115;“;

- 3) В член 12, параграф 2, първа алинея, буква в) се заменя със следното:

„в) докладването относно качеството на изпълнението по показателите за краен продукт и докладването относно качеството на изпълнението по показателите за резултатите, осъществявано за целите на многогодишния мониторинг на качеството на изпълнението, посочен в член 128 от Регламент (ЕС) 2021/2115, с което се доказва спазването на член 37 от настоящия регламент, са точни;“;

4) В дял II се добавя следната глава:

„Глава III

Управление на данните за ОСП и на оперативната съвместимост

Член 13а

Орган, отговарящ за управлението на данните по ОСП

1. Всяка държава членка определя един орган, който да отговаря за предприемането или координирането на действия за постигане и поддържане на оперативна съвместимост на национално и трансгранично равнище между информационните системи, използвани за изпълнението, администрирането, мониторинга и оценката на ОСП в полза на земеделските стопани и другите бенефициери по ОСП. За целите на настоящия член „оперативна съвместимост“ означава способността на информационните системи да взаимодействат помежду си чрез споделяне на данни посредством електронна комуникация.

2. Определеният орган има по-специално следните задачи:

а) изготвяне и представяне на Комисията на пътна карта на равнището на държавата членка за постигане и поддържане на оперативна съвместимост („пътна карта“);

б) координация на изпълнението или, по решение на държавата членка, изпълнение на пътната карта по ефикасен, ефективен и навременен начин;

Държавите членки уведомяват Комисията за определянето на органа най-късно до [....] [Служба за публикации: три месеца от влизането в сила на настоящия регламент].

3. Пътната карта съдържа по-специално следните елементи:

а) оценка на текущото състояние на оперативната съвместимост, посочена в параграф 1, както и оценка на използваните понастоящем системи за електронна идентификация и механизми за споделяне на данни;

б) определяне на нуждите за постигане и поддържане на оперативната съвместимост, посочена в параграф 1, и разработване на мерки за тяхното удовлетворяване, включително график за тяхното изпълнение с междинни цели и целеви стойности;

в) определяне на възможните полезни взаимодействия между инициативите на равнище ЕС и на национално равнище в областта на оперативната съвместимост.

Доколкото е възможно, държавите членки основават своята оценка на нуждите и разработването на мерките на принципа, че данните се събират само веднъж и се използват многократно.

4. Държавите членки представят на Комисията пътната карта, посочена в параграф 3, най-късно до 16 септември 2026 г.

Комисията оценява пътните карти на държавите членки и съобщава на държавите членки своите коментари по тях най-късно до 16 ноември 2026 г. Държавите членки се съобразяват в максимална степен с коментарите на Комисията и, ако е необходимо, представят на Комисията преработен вариант на пътната карта до 16 декември 2026 г.

Държавите членки представят на Комисията измененията на своите пътни карти, ако има такива. Комисията оценява измененията на пътната карта и съобщава на държавите членки своите коментари по измененията в срок от два месеца след представянето им. Държавите членки се съобразяват в максимална степен с коментарите на Комисията.

5. Определението, посочено в член 2, буква в) от настоящия регламент, не се прилага за настоящия член.“;

5) В член 16, параграф 1 се добавя следната алинея:

„Резервът не се използва за мерки за подпомагане на земеделски стопани, засегнати от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития. Резервът може обаче да се използва за мерки, насочени към преодоляването на смущенията на пазара, причинени от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития, включително мерките, приети съгласно членове 219 и 220 от Регламент (ЕС) 1308/2013.“;

6) В член 21, параграф 1 се заменя със следното:

„1. Без да се засягат членове 53 и 55, Комисията извършва месечните плащания за разходите, направени от акредитираните разплащателни агенции през референтния месец.“;

7) В член 21, параграф 2 се добавя следната алинея:

„Ако обаче разходите, посочени в член 86, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115, не може да бъдат декларирани пред Комисията през съответния месец поради това, че се очаква одобрение от Комисията на изменение на стратегическия план на ОСП в съответствие с член 119, параграф 10 от посочения регламент, тези разходи може да бъдат декларирани през следващите месеци на същата финансова година или най-късно в годишните отчети за тази финансова година, които се изпращат на Комисията в съответствие с член 90, параграф 1, буква в), точка iii) от настоящия регламент.“;

8) В член 32, параграф 8 се заменя със следното:

„8. Без да се засягат членове 53 и 55, Комисията извършва междинните плащания в срок от 45 дни от регистрирането на декларацията за разходите, изпълняваща изискванията по параграф 6 от настоящия член.“;

9) Член 40 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заличава;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Актовете за изпълнение, предвидени в параграф 1 от настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 103, параграф 2.

Преди да приеме актовете за изпълнение, посочени в параграф 1 от настоящия член, Комисията информира съответната държава членка за намерението си и ѝ дава възможност да представи коментарите си в срок, не по-кратък от 30 дни.“;

10) В член 45, параграф 1, буква а) се заменя със следното:

а) по отношение на разходите по линия както на ЕФГЗ, така и на ЕЗФРСР — сумите по членове 38 и 55 от настоящия регламент и член 54 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, приложим в съответствие с член 104 от настоящия регламент, а по отношение на разходите по линия на ЕФГЗ — сумите по членове 53 и 56 от настоящия регламент, които трябва да бъдат изплатени в полза на бюджета на Съюза, включително натрупаните по тях лихви;“;

11) В член 53, параграф 1, втората алинея се заменя със следното:

„Тези актове за изпълнение обхващат пълнотата, точността и достоверността на предадените годишни отчети и не засягат съдържанието на актовете за изпълнение, приети впоследствие съгласно член 55.“;

12) Член 54 се заличава;

13) В член 57 се добавя следният параграф:

„3. Субектите, изпълняващи финансови инструменти, възстановяват на държавите членки приноса от програми, засегнати от нередности, заедно с лихвите и всякакви други приходи, генерирани от този принос.

Чрез дерогация от параграф 1 субектите, изпълняващи финансови инструменти, не възстановяват на държавите членки сумите, посочени в първата алинея от настоящия параграф, ако за дадена нередност тези субекти докажат, че са изпълнени всички изброени по-долу условия:

а) нередността е възникнала на равнището на крайните получатели, или, в случай на холдингов фонд — на равнището на субектите, изпълняващи специални фондове или крайните получатели;

б) субектите, изпълняващи финансови инструменти, са изпълнили задълженията си във връзка с приноса от програмите, засегнати от нередността, съгласно приложимото право и действат с дължимата професионална грижа, прозрачност и старание, очаквани от професионална организация с опит в изпълнението на финансови инструменти; и

в) не е било възможно да бъдат събрани средствата, във връзка с които е установена тази нередност, независимо че субектите, изпълняващи финансови инструменти, са предприели всички предвидени по договора и по закон мерки с дължимата грижа.“;

14) в член 60, параграф 1 се добавя следната алинея:

„Когато даден бенефициер е бил избран за проверка на място във връзка със заявление за помощ, искане за плащане или предварително условие съгласно член 83, държавите членки, доколкото е възможно и като отчитат свързаните с това рискове, не избират този бенефициер за следваща проверка и контролна извадка за тази година, освен когато обстоятелствата изискват втора проверка, за да се гарантира ефективна защита на финансовите интереси на Съюза. Настоящата разпоредба не трябва да води до намаляване на равнището на проверките.“;

15) В член 67, параграф 1, първата алинея се заменя със следното:

„Държавите членки записват и съхраняват всички данни и документи относно крайните продукти, докладвани ежегодно в контекста на отчетения напредък към постигането на целевите стойности, определени в стратегическия план по ОСП и предмет на мониторинг в съответствие с член 128 от Регламент (ЕС) 2021/2115.“;

16) В член 68 параграф 3 се заличава;

17) В член 69 параграф 6 се заличава;

18) В член 70 параграф 2 се заличава;

19) Въмъква се следният член:

„Член 70а

**Оценка на качеството на системата за идентификация на земеделските парцели,
системата за геопространствени заявления за подпомагане и системата за
мониторинг на площта**

Държавите членки ежегодно оценяват качеството на елементите, посочени в членове 68, 69 и 70, в съответствие с методиката, установена на равнището на Съюза. Ако при оценката бъдат констатирани недостатъци в системите, държавите членки предприемат подходящи коригиращи действия или, при липса на такива, Комисията изисква от държавите членки да изготвят план за действие в съответствие с член 42.

Държавите членки представят на Комисията доклад за оценката и когато е приложимо — коригиращи действия и графика за тяхното изпълнение, до 15 февруари след съответната календарна година.“;

20) Член 72 се заменя със следното:

„Член 72

Система за контрол и санкции

Държавите членки създават система за контрол и санкции, както е посочено в член 66, параграф 1, буква д). Държавите членки, чрез разплащателните агенции или оправомощените от тях органи извършват ежегодно административни проверки на заявленията за подпомагане и на исканията за плащане, за да проверят законосъобразността и редовността в съответствие с член 59, параграф 1, буква а). Тези проверки се допълват от проверки на място, които могат да се извършват дистанционно с използването на технически средства.

Държавите членки обаче могат да решат да не извършват проверки на място, когато условията за допустимост на интервенциите се следят в рамките на системата за мониторинг на площта, посочена в член 70.“;

21) В член 74, буква а) се заменя със следното:

„а) правила относно оценката на качеството, посочена в член 70а;“;

22) Член 75 се заменя със следното:

„Член 75

Изпълнителни правомощия във връзка с членове 68—70а

Комисията може да приеме актове за изпълнение, с които определя правила относно:

а) формата, съдържанието и механизмите за предаване или предоставяне на разположение на Комисията на:

i) докладите за оценка на качеството на системата за идентификация на земеделските парцели, системата за геопространствени заявления за подпомагане и системата за мониторинг на площта;

ii) коригиращите действия, посочени в 70а;

б) основните характеристики и правилата относно системата за заявления за подпомагане съгласно член 69 и системата за мониторинг на площта, посочена в член 70, включително параметрите на постепенното увеличаване на броя на интервенциите в рамките на системата за мониторинг на площта.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 103, параграф 3.“;

23) Член 83 се изменя, както следва:

а) в параграф 1, буква а) се заменя със следното:

„а) бенефициерите, получаващи директни плащания по дял III, глава II от Регламент (ЕС) 2021/2115, с изключение на плащанията, предвидени в член 41а от посочения регламент;“;

б) вмъква се следният параграф:

„1а. Чрез дерогация от параграф 1 системата за контрол във връзка с предварителните условия не се прилага за бенефициерите на плащанията, посочени в член 28 от Регламент (ЕС) 2021/2115.“;

в) параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. Бенефициерите, изброени в параграф 1 от настоящия член, се освобождават от проверки по системата, създадена в съответствие със същия параграф, когато площта, допустима за плащания и подпомагане съгласно посочения параграф, както е декларирана в геопространственото заявление за подпомагане, посочено в член 69, параграф 1, не надвишава 10 хектара.

3. Държавите членки могат да използват наличните си системи за контрол и администриране, за да гарантират спазването на правилата относно предварителните условия.

Тези системи са съвместими със системите за контрол, посочени в параграф 1.“;

г) параграф 4 се заличава;

д) параграф 6 се изменя, както следва:

i) встъпителното изречение се заменя със следното:

„6. За да спазят задълженията си в областта на контрола, посочени в параграфи 1 и 3, държавите членки:“;

ii) буква г) се заменя със следното:

“г) правят контролна извадка за проверките на място, посочени в буква а), които трябва да се извършват всяка година, въз основа на годишен анализ на риска, която включва случаен елемент и обхваща поне 1 % от бенефициерите, изброени в параграф 1 от настоящия член. В случай че съгласно член 60, параграф 1, трета алинея държавата членка не избере даден бенефициер за проверка или контролна извадка, тя гарантира спазването на минималната степен на контрол;“;

24) Член 84 се изменя, както следва:

а) вмъква се следният параграф:

„1а. Чрез дерогация от параграф 1 системата за административни санкции във връзка с предварителните условия не се прилага за бенефициерите на плащанията, посочени в член 28 от Регламент (ЕС) 2021/2115.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Бенефициерите, изброени в параграф 83, параграф 1, се освобождават от санкциите, посочени в параграф 1 от настоящия член, когато площта, допустима за плащания и подпомагане съгласно член 83, параграф 1, както е декларирана в геопространственото заявление за подпомагане, посочено в член 69, параграф 1, не надвишава 10 хектара.“;

25) Член 102 се изменя, както следва:

а) параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 11, параграф 1, член 17, параграф 5, член 23, параграф 2, член 38, параграф 2, член 40, параграф 3, член 41,

параграф 3, член 44, параграфи 4 и 5, член 47, параграф 1, член 52, параграф 1, член 55, параграф 6, член 60, параграф 3, член 64, параграф 3, член 74, член 76, параграф 2, член 85, параграф 7, член 89, параграф 2, член 94, параграфи 5 и 6, член 95, параграф 2 и член 105 се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от 7 декември 2021 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на седемгодишния срок. Делегираните правомощия се продължават мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 11, параграф 1, член 17, параграф 5, член 23, параграф 2, член 38, параграф 2, член 40, параграф 3, член 41, параграф 3, член 44, параграфи 4 и 5, член 47, параграф 1, член 52, параграф 1, член 55, параграф 6, член 60, параграф 3, член 64, параграф 3, член 74, член 76, параграф 2, член 85, параграф 7, член 89, параграф 2, член 94, параграфи 5 и 6, член 95, параграф 2 и член 105, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява делегирането на правомощията, посочени в същото решение. То поражда действие в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.“;

б) параграф 6 се заменя със следното:

„6. Делегиран акт, приет съгласно член 11, параграф 1, член 17, параграф 5, член 23, параграф 2, член 38, параграф 2, член 40, параграф 3, член 41, параграф 3, член 44, параграфи 4 и 5, член 47, параграф 1, член 52, параграф 1, член 55, параграф 6, член 60, параграф 3, член 64, параграф 3, член 74, член 76, параграф 2, член 85, параграф 7, член 89, параграф 2, член 94, параграфи 5 и 6, член 95, параграф 2 и член 105, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“;

26) В член 103, параграф 1, втората алинея се заменя със следното:

За целите на членове 11, 12, 17, 18, 23, 26, 32, 39—44, 47, 51—53, 55, 58, 59, 60, 64, 75, 82, 92, 95 и 100, по отношение на въпроси, свързани с интервенции под формата на директни плащания, интервенции в някои сектори, интервенции в областта на развитието на селските райони и общата организация на пазарите, Комисията се подпомага съответно от Комитета по земеделските фондове, Комитета за общата селскостопанска политика, създаден с Регламент (ЕС) 2021/2115, и Комитета за общата организация на селскостопанските пазари, създаден с Регламент (ЕС) № 1308/2013.“

Член 3

Преходни разпоредби и мерки

1. За одобренията на искания за изменение на стратегическите планове по ОСП, подадени до Комисията преди влизането в сила на настоящия регламент, се прилага член 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115, както е приложим към момента на подаване на такива искания.

2. Изменения на стратегическите планове по ОСП, за които Комисията е уведомена съгласно член 119, параграф 9 от Регламент (ЕС) 2021/2115, но които не са одобрени от Комисията преди влизането в сила на настоящия регламент, се включват в следващото искане за стратегическо изменение на стратегическия план по ОСП, подадено съгласно член 119, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115, както е изменен с настоящия регламент.

Член 4

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на следващия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 2, параграф 5 обаче се прилага от 16 октомври 2025 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ОБОСНОВКА ЗА ФИНАНСОВОТО И ЦИФРОВТО ОТРАЖЕНИЕ

1.	РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА	3
1.1.	Наименование на предложението/инициативата.....	3
1.2.	Съответни области на политиката	3
1.3.	Цели.....	3
1.3.1.	Общи цели	3
1.3.2.	Специфични цели.....	3
1.3.3.	Очаквани резултати и отражение	3
1.3.4.	Показатели на изпълнението	3
1.4.	Предложението/инициативата е във връзка с:	4
1.5.	Основания на предложението/инициативата	4
1.5.1.	Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата 4	
1.5.2.	Добавена стойност от участието на ЕС (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на този раздел „добавена стойност от участието на ЕС“ е стойността, която е резултат от действието на равнище ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.....	4
1.5.3.	Изводи от подобен опит в миналото	4
1.5.4.	Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти	5
1.5.5.	Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства.....	5
1.6.	Продължителност на предложението/инициативата и на неговото/нейното финансово отражение	6
1.7.	Планирани методи на изпълнение на бюджета	6
2.	МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ	8
2.1.	Правила за мониторинг и докладване.....	8
2.2.	Системи за управление и контрол.....	8
2.2.1.	Обосновка на предложените методи на изпълнение на бюджета, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол...8	
2.2.2.	Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им	8
2.2.3.	Оценка и обосновка на разходната ефективност на контрола (съотношение между разходите за контрол и стойността на съответните управлявани средства) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване).....8	
2.3.	Мерки за предотвратяване на измами и нередности	9

3.	ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА	10
3.1.	Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове	10
3.2.	Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити	12
3.2.1.	Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи	12
3.2.1.1.	Бюджетни кредити от гласувания бюджет	12
3.2.1.2.	Бюджетни кредити от външни целеви приходи	17
3.2.2.	Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи	22
3.2.3.	Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи	24
3.2.3.1.	Бюджетни кредити от гласувания бюджет	24
3.2.3.2.	Бюджетни кредити от външни целеви приходи	24
3.2.3.3.	Общо бюджетни кредити	24
3.2.4.	Очаквани нужди от човешки ресурси	25
3.2.4.1.	Бюджетни кредити от гласувания бюджет	25
3.2.4.2.	Финансирани от външни целеви приходи	26
3.2.4.3.	Общо очаквани нужди от човешки ресурси	26
3.2.5.	Преглед на очакваното отражение върху инвестициите, свързани с цифрови технологии	28
3.2.6.	Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка	28
3.2.7.	Приноси от трети страни	28
3.3.	Очаквано отражение върху приходите	29
4.	ЦИФРОВИ ИЗМЕРЕНИЯ	29
4.1.	Изисквания за цифрова адекватност	30
4.2.	Данни	30
4.3.	Цифрови решения	31
4.4.	Оценка за оперативна съвместимост	31
4.5.	Мерки в подкрепа на цифровото изпълнение	32

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2021/2115 по отношение на системата на предварителни условия, видовете интервенции под формата на директно плащане, видовете интервенции в определени сектори и за развитие на селските райони и годишните доклади за качеството на изпълнението, и на Регламент (ЕС) 2021/2116 по отношение на управлението на данните и оперативната съвместимост, спирането на плащания във връзка с годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението и контрола и санкциите

1.2. Съответни области на политиката

Програмен клъстер 8 „Земеделие и морска политика“ в рамките на функция 3 от Многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. — Природни ресурси и околна среда

1.3. Цели

1.3.1. Общи цели

За да се преодолеят предизвикателствата, пред които понастоящем е изправен европейският селскостопански сектор, общата цел на настоящото предложение е да се опрости законодателството и прилагането на стратегическите планове по ОСП, като по този начин се допринесе за намаляване на административната тежест и повишаване на конкурентоспособността.

1.3.2. Специфични цели

Специфична цел №

Инициативата е насочена към рационализиране на законодателството и изпълнението на стратегическите планове на ОСП с цел:

- по-добре да се отразят разнообразните условия в земеделските стопанства;
- земеделските стопани да бъдат по-добре подготвени като предприемачи;
- да се повиши конкурентоспособността; както и
- да се предостави повече гъвкавост на държавите членки при управлението техните планове.

1.3.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на целевите бенефициери/групи.

Инициативата следва да улесни земеделските стопани при кандидатстването и прилагането на схемите за подпомагане по стратегическия план на ОСП, които имат за цел повишаването на тяхната устойчивост и конкурентоспособност чрез:

- избягване на дублирането на задължения;

- намаляване на свързания с контрола натиск чрез намаляване на броя на посещенията на място в земеделските стопанства, които е необходимо да извършат националните органи;
- опростяване на процедурата за кандидатстване;
- увеличаване на гъвкавостта на земеделските стопани при управлението на техните земи;
- създаване на условия за по-добро компенсиране на земеделските стопани за направените разходи и пропуснатите приходи във връзка с изпълнението на определени задължения;
- разширяване и по-добро насочване на възможностите за финансиране, например за пчелари или животновъди;
- осигуряване на по-адаптиран метод за изчисляване на загубите за определени групи земеделски стопани или райони с особени нужди, които участват в управлението на риска;
- предоставяне на повече подкрепа за земеделските стопани, които понасят загуби вследствие на природни бедствия или неблагоприятни климатични явления;
- разширяване на възможностите за кандидатстване за еднократна сума за подпомагане на доходите и еднократна сума за развитие на стопанската дейност на малките земеделски стопани;
- опростяване на осъществяването на инвестиции чрез по-широко използване на стандартни варианти за разходите.

1.3.4. Показатели на изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Предлагат се нови показатели за изменените или новите интервенции. Освен тях за измерване на изпълнението се използват съществуващите показатели.

1.4. Предложението/инициативата е във връзка с:

☒ ново действие

☐ ново действие след пилотен проект/подготвително действие³⁴

☐ продължаване на съществуващо действие

☐ сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.5. Основания на предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

В съответствие с визията, обявена в работната програма на Комисията, целта на инициативата е да се внесат изменения, които да се прилагат от държавите членки и земеделските стопани от 2026 г.

1.5.2. Добавена стойност от участието на ЕС (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на този раздел „добавена

³⁴

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

стойност от участието на ЕС“ е стойността, която е резултат от действието на равнище ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Трансграничният и глобален характер на основните предизвикателства пред селското стопанство в ЕС изисква общ отговор на равнище ЕС, като се осигури функционирането на единния пазар и се гарантират равнопоставените условия на конкуренция, вече установени от общата селскостопанска политика. Ето защо с инициативата се изменя законодателството на ЕС, с което се регламентира изпълнението от държавите членки на интервенциите, финансирани от фондовете на ЕС.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Изпълнението на инициатива за опростяване миналата година доведе до значително спестяване на административна тежест. Настоящата инициатива се основава на опита от миналогодишната. Подробности са дадени в обяснителния меморандум към предложението.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

Инициативата е съвместима с МФР.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Всички свързани разходи ще останат по-ниски от подтавана, установен за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ).

1.6. Продължителност на предложението/инициативата и на неговото/нейното финансово отражение

☐ **ограничена продължителност**

- ☐ в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
- ☐ финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетните кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетните кредити за плащания.

☒ **неограничена продължителност**

- изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- следван от функциониране в пълен мащаб.

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета

☐ **Пряко управление** от Комисията

- ☐ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- ☐ от изпълнителните агенции

☒ **Споделено управление** с държавите членки

☐ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- ☐ трети държави или на органите, определени от тях
- ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни)
- ☐ Европейската инвестиционна банка и Европейския инвестиционен фонд
- ☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент
- ☐ публичноправни органи
- ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото са им предоставени подходящи финансови гаранции
- ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и на които са предоставени подходящи финансови гаранции
- ☐ органи или лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на общата външна политика и политика на сигурност съгласно дял V от Договора за Европейския съюз и които са посочени в съответния основен акт
- ☐ субекти, установени в държава членка и уредени от националното частно право или от правото на Съюза, които удовлетворяват съответните секторни условия за възлагане на усвояването на средства или бюджетни гаранции на Съюза, доколкото тези субекти са контролирани от публичноправни органи или от частноправни органи със задължение за обществена услуга и разполагат с подходящи финансови гаранции, които са под формата на солидарна отговорност на контролните органи или еквивалентни финансови гаранции и които за всяко действие може да бъдат ограничени до максималния размер на подкрепата от Съюза.

Коментар

Не е приложимо.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Инициативата се основава на съществуващите правила за мониторинг и докладване във връзка със стратегическите планове по ОСП.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените методи на изпълнение на бюджета, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол*

Инициативата се основава на съществуващите системи за мониторинг и контрол във връзка със стратегическите планове по ОСП.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Инициативата се основава на съществуващите правила за мониторинг и докладване във връзка със стратегическите планове по ОСП и с нея тези правила се опростяват.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на контрола (съотношение между разходите за контрол и стойността на съответните управлявани средства) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Инициативата се основава на съществуващите правила за контрол във връзка със стратегическите планове по ОСП.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Инициативата се основава на съществуващите правила за предотвратяване на измами и нередности във връзка със стратегическите планове по ОСП.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

Предложението ще има отражение върху бюджета поради това, че се изменя член 52, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115, с което се създават условия за увеличаване на финансовата помощ от Съюза за секторни интервенции в сектора на плодовете и зеленчуците.

Финансовата помощ от Съюза за организациите на производители на плодове и зеленчуци, одобрени от държавите членки за изпълнение на оперативни програми, ще бъде ограничена до определен процент (от 4,1 % до 5,5 % в зависимост от вида на бенефициерите и преследваните цели) от стойността на предлаганата на пазара продукция на тези организации на производители. Предложеното изменение на член 52, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115 предполага евентуално увеличаване на тези ограничения с 0,5 процентни пункта за интервенциите по линия на стратегическия план по ОСП, ако са изпълнени определени условия. В зависимост от избора на организациите на производители това може да доведе до увеличаване на разходите. Като се има предвид, че от 2026 г. всички оперативни програми ще се изпълняват по линия на стратегическия план по ОСП, и въз основа на изпълнението на сектора през финансовата 2024 г. (1,15 млрд. евро), очакваните допълнителни годишни разходи са 5,75 млн. евро (1,15 млрд. евро x 0,05). За да се възползват от възможностите за увеличение, организациите на производители ще трябва да изменят своите оперативни програми, поради което финансовото отражение засяга 2026 г. и 2027 г. Всички свързани разходи ще останат по-ниски от подтавана, определен за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ).

Освен това предложението има отражение върху бюджета, произтичащо от изменението на член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116, което не може да бъде определено количествено. С предложеното изменение на тази разпоредба се изключват от финансирането по линия на селскостопанския резерв мерките за подпомагане на земеделските стопани, засегнати от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития. Предложението не води до промяна на общия размер на резерва. Тази разпоредба обаче може да доведе до намаляване на разходите от резерва, в случай че той няма да се използва за мерки срещу смущения на пазара (член 219 от Регламент (ЕС) № 1308/2013), мерки, свързани с болести по животните, вредители по растенията и загуба на потребителско доверие (член 220 от Регламент (ЕС) № 1308/2013), други мерки за разрешаване на специфични проблеми (член 221 от Регламент (ЕС) № 1308/2013) или споразумения и решения в периоди на сериозен дисбаланс на пазарите (член 222 от Регламент (ЕС) № 1308/2013) (последното зависи от приемането от Европейския парламент и Съвета и влизането в сила на съответната разпоредба в предложението на Комисията за изменение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 (COM(2024) 577 final). Тъй като не може да се предвиди предварително какви извънредни обстоятелства ще настъпят и дали тези обстоятелства ще отговарят на условията за подкрепа под формата на извънредни мерки, това отражение върху бюджета не може да бъде определено количествено. Предложеното изменение вероятно ще има отражение най-рано от 16 октомври 2025 г. (ако предложените изменения влязат в сила дотогава), т.е. през финансовата 2026 г., тъй като в резерва за 2025 г. вече са разпредели средства за секторите, засегнати от неблагоприятни климатични явления

и природни бедствия. Всички свързани разходи ще останат по-ниски от подтавана, определен за Европейския фонд за гарантиране на земеделieto (ЕФГЗ).

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Ред	Многогод./едногод. ³⁵	от държави от ЕАСТ ³⁶	от държави кандидатки и потенциални кандидати ³⁷	от други трети държави	други целеви приходи
3	08.02.01 Селскостопански резерв	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
3	08.02.02.01 Сектор на плодовете и зеленчуците	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
3	08.02.04.01 Основно подпомагане на доходите за устойчивост	Едногод.	/НЕ	/НЕ	/НЕ	ДА/НЕ
3	08.02.04.02 Допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост	/Едногод	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
3	08.02.04.03 Допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
3	08.02.04.04 Схема за климата и околната среда	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
3	08.02.04.05 Обвързаното с производството подпомагане на доходите	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос
------------	--------------	----------------	-----------------

³⁵ Многогод. = многогодишен бюджетен кредит / едногод. = едногодишен бюджетен кредит

³⁶ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

³⁷ Държави кандидатки и ако е приложимо — потенциални кандидати от Западните Балкани.

многогодишната финансова рамка	Ред	Многогод./ едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатк и и потенциал ни кандидати	от други трети държави	други целеви приходи
3	08.02.04.07 Допълнителни плащания при кризи	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу

3.2.1.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка		Ред					
ГД: „Земеделие и развитие на селските райони“			Година	Година	Година	Година	ОБЩО МФР 2021—2027 г.
			2024	2025	2026	2027	
Бюджетни кредити за оперативни разходи							
08.02.02.01 Сектор на плодовете и зеленчуците	Поети задължения	(1a)			5,750	5,750	11,500
	Плащания	(2a)			5,750	5,750	11,500
	Поети задължения	(16)					0,000
	Плащания	(26)					0,000
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ³⁸							
Бюджетен ред		3)					0,000
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Земеделие и развитие на селските райони“	Поети задължения	=1a+16+3	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Плащания	=2a+26+3	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
			Година	Година	Година	Година	ОБЩО МФР 2021—2027 г.
			2024	2025	2026	2027	

³⁸ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	4)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Плащания	5)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
ОБЩО Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 3 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Плащания	=5+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500

			Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО МФР 2021—2027 г.
• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Поети задължения	4)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Плащания	5)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми (всички оперативни функции)		6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ОБЩО бюджетни кредити по функции 1—6 от многогодишната финансова рамка (референтна стойност)	Поети задължения	=4+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Плащания	=5+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО МФР 2021—2027 г.
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—7		0,000	0,000	5,750	5,750	11,500

от многогодишната финансова рамка	Плащания	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
-----------------------------------	----------	-------	-------	-------	-------	--------

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи (не се попълва за децентрализираните агенции)

Бюджетни кредити за поети задължения в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите			Година 2024		Година 2025		Година 2026		Година 2027		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. раздел 1.6)						ОБЩО	
	РЕЗУЛТАТИ																	
	Вид ³⁹	Среде н разхо д	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Общ бр.	Общо разходи
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 1 ⁴⁰ ...																		
- Резултат																		
- Резултат																		
- Резултат																		
Междинен сбор за специфична цел № 1																		
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 2...																		
- Резултат																		
Междинен сбор за специфична цел № 2																		

³⁹ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (например брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

⁴⁰ Описана в раздел 1.3.2. „Специфични цели“

ОБЩО																
------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

- ☒ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☐ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу

3.2.3.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет

ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	Година	Година	Година	Година	ОБЩО 2021— 2027 г.
	2024	2025	2026	2027	
ФУНКЦИЯ 7					
Човешки ресурси	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Други административни разходи	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Извън ФУНКЦИЯ 7					
Човешки ресурси	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Други административни разходи	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ОБЩО	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други административни разходи, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

3.2.4. Очаквани нужди от човешки ресурси

- ☒ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- ☐ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу

3.2.4.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време (ЕПРВ)⁴¹

ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	Година	Година	Година	Година
	2024	2025	2026	2027
• Должности в щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)				
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	0	0	0	0
20 01 02 03 (Делегации на ЕС)	0	0	0	0
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)	0	0	0	0
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат)	0	0	0	0

⁴¹ Посочете под таблицата по-долу колко ЕПРВ в рамките на посочения брой вече са разпределени за управлението на действието и/или могат да бъдат преразпределени в рамките на Вашата ГД и какви са нетните Ви нужди.

• Външен персонал (в ЕПРВ)				
20 02 01 (ДНП, КНЕ от общия финансов пакет)		0	0	0
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ и МЕД в делегациите на ЕС)		0	0	0
Ред за административна подкрепа [XX.01.YY.YY]	— в централата	0	0	0
	— в делегациите на ЕС	0	0	0
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ — Непреки научни изследвания)		0	0	0
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ — Преки научни изследвания)		0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат) — функция 7		0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат) — извън функция 7		0	0	0
ОБЩО		0	0	0

Предвид като цяло напрегнатото положение по функция 7 както във връзка с персонала, така и с нивото на бюджетните кредити, нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от служители на генералната дирекция, на които вече е възложено управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на генералната дирекция или други служби на Комисията.

Персонал, необходим за изпълнение на предложението (в ЕПРВ):

	Покрит от наличния понастоящем персонал в службите на Комисията	Извънреден допълнителен персонал*		
		Финансиран по функция 7 или „Научни изследвания“	Финансиран от ред ВА	Финансиран от такси
Длъжности в щатното разписание			Непр.	
Външен персонал (ДНП, КНЕ, ПНА)				

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят от:

Длъжностни лица и срочно наети служители	
Външен персонал	

3.2.5. Преглед на очакваното отражение върху инвестициите, свързани с цифрови технологии

ОБЩО бюджетни кредити за цифрови и информационни	Година	Година	Година	Година	ОБЩО МФР
--	--------	--------	--------	--------	----------

технологии	2024	2025	2026	2027	2021— 2027 г.
ФУНКЦИЯ 7					
Разходи за ИТ (институционални)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Извън ФУНКЦИЯ 7					
Разходи за информационни технологии, свързани с политиката, по оперативни програми	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ОБЩО	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- ☒ може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР)
- ☐ налага да се използват неразпределеният марж по съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР
- ☐ налага преразглеждане на МФР

3.2.7. Приноси от трети страни

Предложението/инициативата:

- ☒ не предвижда съфинансиране от трети страни
- ☐ предвижда следното съфинансиране от трети страни:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Общо
Да се посочи съфинансиращия субект					
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити					

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☒ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - ☐ върху собствените ресурси
 - ☐ върху другите приходи
 - ☐ моля, отбележете, ако приходите са предназначени за конкретни разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ⁴²			
		Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027
Член					

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

4. ЦИФРОВИ ИЗМЕРЕНИЯ

4.1. Изисквания за цифрова адекватност

Предложението **не включва изисквания за цифрова адекватност**, тъй като вследствие на отпадането на годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението са заличени свързаните с него задължения за докладване, без нови изисквания по отношение на информационните потоци. Това опростяване обаче не е пряк резултат от рационализирането на задълженията за докладване чрез използването на цифрови инструменти, а следствие от заличаването на годишното уравниване с оглед на качеството на изпълнението. Въпреки че държавите членки използват цифрови технологии за изпълнението на ОСП, предложените изменения на задълженията за докладване не са свързани с тези цифрови технологии.

Като се има предвид принципът „цифрови по подразбиране“, с който се дава приоритет на използването на цифрови решения за предоставяне на обществени услуги, в Регламент (ЕС) 2021/2116 се въвежда нов член 13а за оценка на актуалното състояние на оперативната съвместимост на информационните системи, използвани за изпълнението, мониторинга и оценката на ОСП на национално и трансгранично равнище. С този нов член ще се засили допълнително цифровизацията на обществените услуги, като се гарантира безпрепятственост на информационните потоци и подготвеност на политиките за бъдещето. По този начин предложението е в съответствие с принципа „цифрови по подразбиране“, с който се насърчава използването на цифрови технологии за подобряване на ефикасността, ефективността и достъпността на обществените услуги. Това ще подобри и бъдещото прилагане на принципа на еднократност. По-специално позоваването в предложението член 13а на системите за електронна идентификация, използвани в информационните активи и информационните системи, свързани с изпълнението, мониторинга и оценката на ОСП, указва на органите на държавите членки за това как да събират данните еднократно и да ги използват многократно в системи с въведени единни идентификатори.

⁴² Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

4.2. Данни

Не е приложимо.

Привеждане в съответствие с Европейската стратегия за данните

Не е приложимо.

Привеждане в съответствие с принципа на еднократност

Засиленото прилагане на принципа на еднократност е един от факторите, обуславящи изискванията съгласно предложени член 13а от Регламент (ЕС) 2021/2116. Поспециално позоваването на системите за електронна идентификация дава конкретни насоки на органите на държавите членки за това как да събират данните еднократно и да ги използват многократно в системи с въведени единни идентификатори.

Да се обясни как новосъздадените данни съответстват на принципа за лесно намиране, достъпност, оперативна съвместимост и многократно използване и отговарят на стандартите за високо качество.

Не е приложимо, тъй като член 2, параграф 3 включва конкретни видове данни.

4.3. Цифрови решения

Не е приложимо, тъй като с изискванията не се налага конкретно решение. В своята оценка обаче държавите членки следва да вземат предвид привеждането в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/2116 и да налага конкретно решение. В своята оценка на обратен случай държавите членки следва да вземат предвид аспекта на оперативната и включително трансграничното измерение.

4.4. Оценка

4.5. Мерки